

lloret
de mar

Butlletí informatiu

Festa Major 2011

Obreria de Santa Cristina

2011

Primera Obrera: **ROSER FRIGOLA LLAMBÍ**
 Segona Obrera: **ALBA BLAZQUEZ FÀBREGAS**
 Tercera Obrera: **ANNA PONS VALLS**
 Quarta Obrera: **LAIA RIERA RIERA**

Disseny de la portada:
Albert Mas

Fotografies:
 Albert i August Mas,
 M. Assumpció Comas,
 Carles Costa,
 S. Palauelmàs

Salutació

Salvador Palauelmàs
 Obrer Major

Cada poble celebra les seves festes, i té uns trets que el caracteritzen i conformen la seva personalitat. A Lloret, tenim Santa Cristina: un mateix nom sota el qual entenem i expressem una sèrie de conceptes tan diversos i emotius per a nosaltres, com el nom de la nostra patrona i la devoció envers ella, com l'ermita, com l'espai natural i la platja que l'envolten, com la pròpia festa que és la nostra Festa Major amb tot el que comporta.

Tornem a gaudir d'un vint-i-quatre de juliol. Tornarem a sentir l'aire suau de les primeres hores del matí, quan el sol encara és baix, les falcies inicien els seus vols i amb els seus cants ens recorden que som a l'estiu, mentre la Passada ens anuncia la festa, i les barques preparen la sortida d'aquesta singular manifestació que ens portarà fins a la platja de Santa Cristina per pujar en processó a l'ermita, després que els llaguts hagin amorrat a la platja, punt d'arribada de la seva competició. Seguirem amb la

missa i veneració de Sa Relíquia, l'estofat, la tornada, i culminarà la festa amb el Ball de Plaça, la dansa viva més antiga de Catalunya.

Tot plegat suposa un conjunt singular, propi i dotat de la noblesa que li atorga la seva antiguitat, la seva història, que en aquest poble nostre les generacions que ens han precedit han sabut mantenir i preservar per arribar-nos amb la vida i la força que té actualment.

Una festa oberta a tothom, participativa i construïda amb la implicació de molta gent que, des de diferents col·lectius, aporten el seu gra de sorra per fer-la possible i aconseguir el resultat final, del que tots els lloretencs i lloretenques ens sentim orgullosos.

Gaudim doncs de la nostra **Festa Major de Santa Cristina**, símbol i penyora de la nostra identitat. Que tinguem tots molt bona Festa Major. ■

Benvolguts lloretencs, benvolgudes lloretenques,

S'acosta el 24 de juliol, Santa Cristina. Enguany tinc l'immens honor d'adreçar-me a tots vosaltres des d'aquestes pàgines que encapçalen el programa de la Festa Major de l'Obreria de Santa Cristina.

Són molts els records de la meva infància i primera joventut, i després amb la meva família, la meva dona i els meus fills, que haurien estat diferents sense la vivència de la diada de Santa Cristina. També els meus primers passos en el camp de la política, primer com a regidor i ara com a alcalde de Lloret de Mar, han estat acompanyats per aquesta diada.

D'alguna manera, els lloretencs que estimem Santa Cristina sempre hi som. I també tanta gent dels voltants: de Blanes, de Tossa, de Vidreres. Aquest any la festa s'escau en diumenge i, per tant, hi podrà venir molta més gent.

El dia abans comencen els actes amb la Passada dels Obrers i el Toquen a Córrer que marquen l'inici de la felicitat i de l'emoció de la Festa. L'endemà, ben aviat, una altra "passada" ens anuncia la sortida puntual de la processó per anar per mar

fins a Santa Cristina. El cant de la Salve, la regata de llaguts, la S'Amorra Amorra, la Missa Solemne i l'agraït estofat. A la tarda, el Ball de Plaça. És un dia important pels lloretencs, i es nota en cadascun dels actes. Així es fa la tradició, la nostra tradició.

Per això, vull agrair de forma especial a l'Obreria de Santa Cristina la seva tasca al llarg dels temps per salvaguardar aquesta part tan important de la nostra història i de la nostra cultura, que tan fortament ens vincula a Lloret. També del paratge i de l'ermita, de la nostra Santa Cristina.

Sempre he viscut la nostra Festa amb molta intensitat; i aquest any, com a alcalde, una vegada més el meu respecte i la meva devoció vibraran i s'emocionaran especialment per un poble i per Santa Cristina.

Estic segur que només va lluny qui ve de lluny i Santa Cristina, patrona de Lloret, ens ha acompanyat i ens acompanyarà sempre: "Sou de Lloret, que us adora, protectora".

**Que tinguem una bona Festa Major!
Visca Lloret i visca Santa Cristina! ■**

Em poso a escriure aquestes ratlles acabat d'arribar d'Itàlia, amb el grup de l'Obreria que hem estat a Bolsena per la Festa del Corpus.

Per a mi, en particular, ha estat una visita inolidable i molt profitosa, ja que no coneixia aquesta bonica vila, a la riba del llac de Bolsena, on una nena, de nom Cristina, va deixar que li arranquessin la vida abans que renunciar als principis de la fe cristiana que havia abraçat.

M'ha impressionat visitar les catacombes i la tomba de Santa Cristina. M'ha impressionat pensar com va ser de valenta aquesta nena, amb només 11 anys, per fer front als torments del martiri.

M'he sentit molt honorat i orgullós de ser lloretenc, dels que tenim aquesta santa per patrona. Ara em sento molt més agermanat amb Bolsena.

M'ha encantat veure el goig i la satisfacció de la gent de Bolsena al parlar i explicar les seves tradicions i les arrels de la seva fe. Però també he admirat

en ells, des dels més vells als infants, l'esforç i el treball abnegat que dediquen a fer reviuire la seva història i les seves tradicions.

Però des de Bolsena, participant a la processó del Corpus, vaig sentir de cop unes ganes boges que arribés la diada de Santa Cristina per poder participar un any més a la nostra processó. Perquè és la nostra. Perquè és diferent. Perquè és única.

Visquem la nostra Festa Major amb tot el cor i amb tota la dedicació que puguem. Deixem-nos emportar per la devoció i per la festa. Però no deixem mai de mirar cap a aquella nena de Bolsena que es deia Cristina.

Cristina vol dir cristiana. La nostra santa ho va ser de nom i de fets.

Desitjo a tots que visquem una bona Festa Major i que per molts anys pugui anar creixent la devoció a Santa Cristina. ■

Convocatòria de noves obreres

Reglament

- Les noies que vulguin assumir el compromís de ser Obrera de Santa Cristina durant un any, han de dirigir-se per escrit a l'Obreria de Santa Cristina, apartat de correus 455 de Lloret, o entregar personalment la carta a algun dels Obrers. Ho poden demanar totes les noies que, sense limitacions d'origen o residència, tinguin una edat compresa entre els 16 i els 22 anys al demanar la plaça, durant els mesos de novembre i desembre.
- Cal indicar a la carta el telèfon de contacte, i acompanyar la fotocòpia del document d'identitat. Les sol·licituds que no compleixin amb aquest requisit o que arribin fora de termini seran descartades.
- Seran elegides per votació secreta de la Junta d'Obrers, formada pels quatre Obrers efectius i els dos Obrers honoraris (Sr. Alcalde i Sr. Rector).
- Ostentaran el càrrec durant un any, a partir de llur presentació oficial en el transcurs de la festa religiosa dels Perdons (segon diumenge de Quaresma).
- La seva missió consistirà a col·laborar amb la seva presència personal al digne manteniment del santuari de Santa Cristina i en totes les activitats per les quals siguin requerides per l'Obreria.
- Durant la Festa de la Santa, les obreres i els obrers protagonitzaran l'ancestral Ball de Plaça o Dansa de Ses Morratxes. (Els obrers titulars, però, podran ser substituïts per joves elegits expressament per aquesta comesa.)
- Podran assistir a les assemblees amb veu però sense vot.

Recomanacions

Davant l'elevat nombre de noies que, afortunadament, aspiren al càrrec d'Obrera als últims temps, és previsible que als propers anys no es pugui complir la il·lusió de totes les aspirants, quedant fora algunes noies. Per aquest motiu i davant la dificultat i el compromís que representa pels responsables de la decisió, detallam els criteris que actualment són tinguts en consideració a l'hora de votar a les futures obreres. A títol enunciatiu i sense ordre, són aquests:

- Edat (calculada a 31 de desembre de l'any en què es sol·licita).
- Número de sol·licituds presentades.

- Vinculació de la sol·licitant amb l'Obreria
- Presència que ha tingut en els actes organitzats per l'entitat (Festa Major, Perdons, concerts, altres actes).
- Contingut del redactat.

No es té en consideració l'originalitat de la carta en quant a mitjans gràfics o d'estil; es valora que les cartes siguin signades (algunes no ho són), i preferentment que estiguin escrites a mà. Es recomana indicar l'adreça de correu electrònic si se'n disposa.

Les Obreres, en ser escollides, contrauen un compromís amb l'Obreria que va més enllà de ser protagonistes del Ball de Plaça, i han de representar dignament l'Obreria.

Relació d'activitats on es requereix la presència de les Obreres de Santa Cristina

- Festa dels Perdons.
- 27 de març de 2011, presència a l'ermita per la Marxa de les Ermites (8:30 a 11).
- Primer diumenge de maig, presència a l'ermita durant l'Aplec de la Sardana.
- Assaigs del Ball de Plaça. Des de l'1 al 23 de Juliol, di lluns a divendres, de 22 a 24 h. aproximadament.
- Primer o segon diumenge de juliol, trobada anyal d'Ex-Obreres.
- Assemblea prèvia a la Festa Major, un diumenge anterior, a migdia.
- 23 de Juliol. A la tarda, condicionar la plaça del Pi per l'estofat. A les 22 h., passada pels carrers de Lloret.
- Dia de Santa Cristina. Processó i Ball de Plaça. Sopar a la plaça del Pi.
- 26 de Juliol. Ball de Plaça a l'Hospital (16:30) i a la plaça amb la Confraria de Sant Elm.
- Concerts a Santa Cristina. Repartir cartells els dies previs. Tres o quatre divendres d'Agost a la nit (a confirmar). S'ha de ser a Sta. Cristina una hora abans de l'inici dels concerts, que normalment comencen a les 22:30.
- Concert de Nadal a l'ermita, divendres o dissabte nit, una setmana o dues abans de Nadal.
- Uns dies abans dels Perdons i de Santa Cristina: neteja i condicionament de l'ermita.
- Assemblea anyal de l'Obreria. Un o dos diumenges abans dels Perdons, a les 11.
- Concert dels Perdons, a l'església parroquial, el dissabte abans dels Perdons.
- Festa dels Perdons.
- I aquelles activitats que eventualment puguin sortir. ■

Festa Major 2011 Programa d'actes

Actes organitzats i patrocinats per l'Obreria de Santa Cristina

Dissabte, 23 de juliol Vigília de Santa Cristina

A les 22 h "PASSADA" dels Obrers de Santa Cristina pels principals carrers del poble, anunciant la festa.

A les 22.30 h Sorteig de l'**ordre de sortida** dels llaguts de la regata de Santa Cristina.

TOQUEN A CÓRRER popular i a continuació **AUDICIÓ DE SARDANES** per la ORQUESTRA BISBAL JOVE, a la plaça de la Casa de la Vila.

Diumenge, 24 de juliol Festa de Santa Cristina

A les 7.30 h "PASSADA" dels Obrers de Santa Cristina, anunciant la sortida de la processó.

A les 8 h Sortida de la **PROCESSÓ** de l'església parroquial fins a la platja, per anar, per mar, a l'ermita de Santa Cristina.

Celebració de la **regata de llaguts "S'AMORRA, AMORRA"**, en acabar el cant de la "Salve".

Tot seguit, en el santuari, **MISSA SOLEMNE**, amb acompanyament del cor parroquial "Alba de Prima".

Veneració de "Sa Relíquia" i cant dels goigs.

Estofat tradicional, a la sortida, a la plaça del Pi, ofert als mariners, vogadors i autoritats convidades.

A les 12 h Tornada de la **PROCESSÓ** a la platja de Lloret.

Segona versió de la regata "S'AMORRA, AMORRA" amb els llaguts amb tripulacions femenines. Processó fins a l'església parroquial.

A les 19.30 h **BALL DE PLAÇA** o "DANSA DE LES ALMORRATXES" per les quatre parelles d'Obrers de Santa Cristina, davant de la Casa de la Vila.

A les 20 h **AUDICIÓ DE SARDANES** a la mateixa plaça de la Casa de la Vila, per la ORQUESTRA BISBAL JOVE. ■

Ordre de la **processó** de Santa Cristina

Anada i tornada

Anada, de la parròquia a la platja de Lloret

1. **CREU**
Escolans
COR ALBA DE PRIMA
2. **Banderes antigues (grans):**
Senyera de Catalunya
Bandera de Lloret, verda i blanca (Ajuntament)
Bandera de Sant Isidre, groga (Sant Romà)
Bandera de Sant Jordi, blanca amb creu vermella (Club Nàutic)
Bandera de Sant Roc, verda (Casinet)
Bandera blava i taronja (Gremi d'Hotelers)
Bandera de Sant Elm, blau fosc (Confraria de Sant Elm)
Bandera de Sant Pere, blau cel (Confraria de Pescadors)
Bandera de Ses Obreres, blanca (Es Vano)
Bandera de Santa Cristina, grana (Obreria de Santa Cristina)
3. **Bandera BLANCA I VERDA - LLORET**
AJUNTAMENT
Equips de l'entitat, tripulacions femenina i masculina
4. **Bandera GROGA - SANT ISIDRE**
SANT ROMÀ
Tripulacions femenina i masculina
5. **Bandera BLANCA AMB CREU VERMELLA - SANT JORDI**
CLUB NÀUTIC
Equips de l'entitat, tripulacions femenina i masculina
6. **Bandera VERDA - SANT ROC**
CASINET
Equips de l'entitat, tripulacions femenina i masculina
7. **Bandera BLAVA I TARONJA**
GREMI D'HOTELERS
Equips de l'entitat, tripulacions femenina i masculina
8. **Bandera BLAVA - SANT ELM**
IMATGE DE SANT ELM
CONFRARIA DE SANT ELM
Tripulacions femenina i masculina
9. **Bandera BLAU CEL - SANT PERE**
IMATGE DE SANT JAUME
CONFRARIA DE PESCADORS
Tripulacions femenina i masculina
10. **Bandera BLANCA - SES OBRERES**
ES VANO
Tripulacions femenina i masculina
11. **Bandera GRANATE - OBRERIA SANTA CRISTINA**
OBRERIA DE SANTA CRISTINA
Equips de l'entitat, tripulacions femenina i masculina
12. **MARABADESSA I ÀNGEL PORRER**
13. **OBRERES I ANGELETS**
14. **OBRERS DE SANTA CRISTINA**
IMATGE DE SANTA CRISTINA
Portadors, balladors Ball de Plaça
15. **Sr. RECTOR AMB SA RELIQUIA**
16. **MÚSICS**
17. **AUTORITATS I CONVIDATS**
18. **PÚBLIC QUE SEGUEIX LA PROCESSÓ**

Tornada, des de la platja fins l'església parroquial

1. **CREU**
Escolans
COR ALBA DE PRIMA
2. **Banderes antigues (grans):**
Senyera de Catalunya
Bandera de Lloret, verda i blanca (Ajuntament)
Bandera de Sant Isidre, groga (Sant Romà)
Bandera de Sant Jordi, blanca amb creu vermella (Club Nàutic)
Bandera de Sant Roc, verda (Casinet)
Bandera blava i taronja (Gremi d'Hotelers)
3. **Bandera de Sant Elm, blau fosc (Confraria de Sant Elm)**
IMATGE DE SANT ELM
CONFRARIA DE SANT ELM
4. **Bandera de Sant Pere, blau cel (Confraria de Pescadors)**
IMATGE DE SANT JAUME
Portadors, Confraria de Pescadors
5. **Bandera de Ses Obreres, blanca (Es Vano)**
6. **Bandera de Santa Cristina, grana (Obreria de Santa Cristina)**
7. **MARABADESSA I ÀNGEL PORRER**
8. **OBRERES I ANGELETS**
9. **OBRERS DE SANTA CRISTINA**
IMATGE DE SANTA CRISTINA
Portadors, balladors Ball de Plaça
10. **Sr. RECTOR AMB SA RELIQUIA**
11. **MÚSICS**
12. **AUTORITATS I CONVIDATS**
13. **PÚBLIC QUE SEGUEIX LA PROCESSÓ**

Recomanacions

A les embarcacions:

- Cal que les embarcacions de gran tonatge vigilin els cops de mar que originen per tal de no posar en perill les altres barques.
- L'embarcació capitana, que és la que porta la imatge de Santa Cristina a bord, anirà sempre al capdavant de la processó. Per a un major ordre, les altres barques procuraran seguir-la.
- A la vista de Sant Pere del Bosc la processó s'atura; es canta la Salve i els llaguts es situaran a banda i banda de la nau "capitana". En aquest moment, es prega el màxim de silenci i recolliment.
- Després del cant de la Salve, es donarà sortida a la regata "S'amorra, amorra". El romiatge marítim es reprendrà darrera dels llaguts, sempre vigilant la posició de l'embarcació capitana, que és la que marcarà el ritme i que ningú no podrà avançar sota cap concepte. Igualment, en cap circumstància, es podrà avançar el darrer llagut ni envair el camí de cap altre.
- Un cop arribats a terra els llaguts, amorraran primer la nau capitana i l'embarcació que porta les autoritats i, successivament, els diversos creuers i embarcacions que porten la resta de la gent.
- A la tornada, la regata davant la platja de Lloret serà amb tripulacions femenines.

Al Ball de Plaça:

- L'accés dels fotògrafs a la plaça durant el Ball de Plaça del dia 24, està regulat per l'Obreria com a organitzadora d'aquest acte. Només hi podran accedir els fotògrafs que prèviament hagin obtingut i exhibeixin l'acreditació de l'Obreria, condicionada a que els moviments no interfereixin en la bellesa i visió de conjunt de la dansa.

Gràcies a tothom per la comprensió i col·laboració. ■

Santa Cristina, platja selecta

La presència dels poetes *Maria Castanyer* i *Rafael Masó*

Joan Domènech

Així com les institucions importants tenen llibres de signatures de visitants il·lustres, si la platja de Santa Cristina pogués fer un llistat de les famílies destacades i els personatges de relleu que han trepitjat la seva sorra, obtindríem un autèntic quadre d'honor. Més enllà de Joan Llaverias, Joaquim Mir, Juli Borrell, Joaquim Sorolla i, possiblement, d'altres, que la pinten a les primeres dècades del segle, quants poetes hi passen, quants escriptors l'admiren, quants matrimonis benestants, amb la seva mainada, hi passen hores inoblidables de pau i tranquil·litat! Seria bo, un dia, poder fer un àlbum d'aquestes presències, d'aquestes escenes, si fos possible recuperar-ne unes quantes.

Per demostrar-ho, em plau fer referència a les fotografies que il·lustren l'*Antologia Poètica* de Maria Castanyer, que acaba d'editar la Fundació Valvi, de Girona. Maria Castanyer, poetessa, narradora i periodista, de vida intensa i variada, va néixer a la ciutat de l'Onyar el 15 d'agost de 1913. L'estiu de 1915 –data de les fotografies esmentades– tenia dos anys. La seva família devia decidir fer una escapada a marina i la veiem fotografiada a Santa Cristina de Lloret. Al costat de la Maria apareixen els seus pares, Josep Castanyer i de Cortada i Roser Figueras i Farners, tres germans més –dels vuit que van ser, dels quals ella era la segona–, una criada o dida i algun familiar més.

Gaudir de la vida enmig de la natura era, sembla, un principi tingut molt en compte per la família Castanyer. Qui sap si aquest clap de litoral deixaria una marca profunda en la poetessa, atès que, quan tenia al voltant d'una cinquantena d'anys, –per allà el 1965– va decidir buscar un lloc prop del mar on pogués portar una vida retirada i tranquil·la i va escollir Blanes. És imaginable que, algun dia, fes una escapada a Santa Cristina a reviu l'antiga estampa de la seva infantesa. Va estar a la vila de Ruyra fins cap el 1974 quan, havent conegut uns estudiants americans que havien format una mena d'escola a Blanes, en la qual ella va col·laborar, es va deixar seduir, quan van marxar, per acompanyar-los fins a Califòrnia, on passà un temps. Cap al 1976 va decidir tornar a Blanes, però el retorn definitiu a aquella vila no es materialitzà fins al 1985, quan es va instal·lar a l'Hospital-Asil de Sant Jaume, on va

La família de la poetessa Maria Castanyer, a Santa Cristina, al pas entre roques que hi ha entre la platja de Santa Cristina, pròpiament dita i la de Treumal. Estiu de 1915

La família Castanyer a les roques de Santa Cristina, 1915

La família de la poetessa Maria Castanyer, a la platja lloretenca de Treumal (Santa Cristina) l'estiu de 1915

passar, satisfeta, els seus darrers dies i on morí el 29 de novembre de 2003, als noranta anys.

Havia publicat la seva primera poesia en un periòdic gironí l'any 1946 –“Cançó de la menta”. El 1949 publicà el seu recull *Cançons del color del temps* i el 1953 i el 1958 va treure a la llum dos llibres més de poesia, el primer en castellà –*Muriendo en el silencio*– i el segon en català –*Retrobar-me en la terra*. El 1959 va tenir el màxim reconeixement literari en haver guanyat la Flor Natural dels VI Jocs Florals de Ripoll, el premi de poesia del Certamen històric-literari commemoratiu del CL Aniversari dels Setges de Girona de 1808 i 1809, i la Flor Natural dels Jocs Florals de la Llengua Catalana a l'exili. Com a periodista col·laborà a *Destino*, *Tele-Estel* i *Presència*. El 1993 va publicar l'autobiografia *Vocació de viure*.

Maria Castanyer va ser una dona animosa –que es va moure i va viatjar constantment– tot i lluitar contra l'adversitat i viure moments molt tràgics. Als 5 anys va patir un atac de poliomeilitis que li va deixar una cama tarada fins al punt que, després de la guerra civil, li van amputar i va anar amb una cama ortopèdica. De petita, va ser testimoni de la mort del seu germà Jordi, de 2 anys. Durant la guerra, com que a casa seva eren una família molt creient, el seu pare fou empresonat al Seminari, que llavors havien convertit en edifici penitenciari; la casa que tenien a Santa Eugènia els fou cremada i, posteriorment, van anar morint també alguns dels presumptes protagonistes dels idil·lis amorosos de la poetessa. Quan ella va morir, va ser

La poetessa Maria Castanyer, de dos anys, amb altres germans i els seus pares, a la platja de Santa Cristina. (al fons esveuen “Ses roques d'es Canó”) des de les quals encara es veu alçada mitja torre del Castell de Sant Joan de Lloret. Estiu de 1915

incinerada i les seves cendres van tornar al mar, en una cala solitària. Potsar, amb els corrents, s'hauran acostat a la platja de Santa Cristina i el seu esperit haurà tornat a recitar aquells versos seus, escrits el 1957 i titulats “Vela a ponent”.

*Els ulls cremats de sal
i llàgrimes de vidre
et miren furients
per entre les costures
d'una vela vermella.
Rellisquen sense noses
damunt la teva pell
coberta de petxines.
I el cor bateja sol
al compàs de la barca.*

*I veig,
per l'esclatxa tibant
de la vela vermella,
com el meu plor
entre els teus dits rellisca,
tot cargolant tonades submarines
que foraden la tarda...
I el vent resseca la cançó primera,
que tu ja has oblidat,
entre els plecs de la vela vermella.*

O encara aquella “Cançó de la mar”, escrita el 1974, tan evocadora:

*Tota la nit amb la cançó de l'aigua
i el teu record...
Unes hores salades
i el ritme a les genives,
de petons i d'estrelles.
Ets tan a la vora meu
que la mar és gelosa
i canta fort perquè no l'oblidem.
La seva veu és ronca
i la pell la té grisa,
amb arrugues profundes,
i amb escumes amargues.*

*Avui ja és lluminosa
i te color de nacre.
El seu ritme ja canta
cançons de marinada.*

*És igual que la vida,
que té dies que ploren
però si el sol ens besa,
les hores són de vidre
i de corall encès.*

L'arquitecte Rafael Masó i la seva família, recollint petxines a la platja de Santa Cristina l'estiu de 1926

Una altra de les famílies gironines que hem trobat documentada gràficament a la platja de Santa Cristina és la del famós arquitecte i poeta noucentista Rafael Masó i Valentí, (Girona 1880-1935), que va fer la seva carrera a Barcelona entre 1900 i 1906, encara dins l'ambient del modernisme. Més enllà de l'art aplicat als volums, Masó també fou un bon literat, company, entre altres, de Xavier Montsalvatge, Carles Rahola, Miquel de Palol i Prudenci Bertrana i relacionat, alhora, amb intel·lectuals barcelonins com Guerau de Liost, Josep M. López Picó, Emili Vallès i Josep Carner –el poeta que passà a Lloret els estius de 1919 i 1920. La militància de Masó a la Lliga Regionalista –per la qual fou regidor a l'Ajuntament de Girona– el va portar a la presó quan esclatà la dictadura de Primo de Rivera. Com a arquitecte, la seva petja, un estil propi que deriva del modernisme cap al noucentisme, va quedar impresa en obres importants de la ciutat de Girona –la farinera Teixidor la més emblemàtica– i altres a la banda de la costa, com la zona residencial de S'Agaró o el mateix xalet Armengol de Lloret (1929). Quan treballava en algun d'aquests projectes i anava i venia, algunes vegades s'emportava la família a la platja. En el cas de Lloret –on devia tenir amics, atès que li van encarregar la lletra dels goigs de la Mare de Déu de les Alegries, que va musicar Mn. Josep Mundet– la família visita Santa Cristina l'estiu de 1926 i en tenim constància per una fotografia en la qual els veiem recollint petxines a la platja de Treumal i una altra on apareixen a dalt del promontori, al costat del santuari, a la plaça del Pi, sota el qual hi ha una taula a punt de parar i permetre fer un bon àpat. Curiosament, però, l'artista devia sentir-se poc impactat pel mar. Hem repassat l'*Antologia poètica* publicada per la Fundació Valvi el 2006 i no hem trobat ni una trista poesia dedicada a cap paisatge marítim. Ningú podrà negar, però, que tant Maria Castanyer com Rafael Masó van trepitjar les nostres roques i la nostra sorra. ■

L'arquitecte Masó i familiars seus a la plaça del Pi de Santa Cristina, l'estiu de 1926

Club Rem Santa Cristina, més que un club esportiu!

La pràctica del rem és entès per aquesta entitat com quelcom més que els possibles mèrits esportius. El Club Rem Santa Cristina és una entitat de caire social i es reflecteix amb la seva implicació en totes aquelles activitats cultural i esportives que es duen a terme en el nostre municipi. Varem participar activament en diversos actes de la Festa Major com la passada dels obrers anunciant la festa i el sorteig, el *toquen a córrer* popular i el *s'Amorra amorra*. L'any 1987 l'Obreria de Santa Cristina va promoure la recuperació d'aquesta tradició amb embarcacions de rem, i avui en dia, forma part dels actes principals de la festa major de Lloret de Mar i cada any amb més força gràcies a la col·laboració de tots els clubs de rem i l'impuls de l'Obreria.

En aquest sentit, ens il·lusiona poder-vos presentar l'embarcació que el Club Rem Santa Cristina ha adquirit per a la competició aquesta temporada 2011. Aquest llagut, de 213 kg, s'ha batejat amb el nom de *Ses Obreres* en honor a les quatre noies que cada any l'Obreria escull perquè ballin el tradicional Ball de Plaça la tarda de la Festa Major de Santa Cristina, entre d'altres activitats que s'organitzen durant tot l'any.

Ses Obreres és una embarcació denominada "llagut català". Aquest tipus d'embarcació es l'hereva de la tradició marítima catalana i, com a tal, respon a unes característiques de construcció que li donen el seu perfil autòcton i identificador del poble català. Els materials de construcció d'aquest estil d'embarcacions són la fusta i la fibra de vidre amb capes de resina de polièster. El pes mínim establert per reglament, sense els remes, el timó ni l'arjau, ha de ser de 275 kg. Les embarcacions com *Ses Obreres* que no assoleixen el pes mínim han de ser llastades fins arribar al pes exigít. Un llast és un pes mort col·locat al fons de l'embarcació, normalment s'utilitzen peses amb el pes gravat. El pes del llast és verificat pels jutges al finalitzar la competició.

Durant l'any 2010, el Club Rem Santa Cristina ha tingut un total de 80 remers competint en les categories de sènior masculí i femení, juvenil masculí, cadet femení i infantil i alevins mixt. Aquest any va tenir fites importants pel nostre club. Varem iniciar la temporada participant en el VI Campionat de Catalunya de Batel, el III Campionat d'ergòmetre per equips i regata de llarga distància en llaüt mediterrani celebrats a Palamós i altres regates en modalitat de llaüt mediterrani destinades a la preparació del Campionat d'Espanya que es va celebrar a Dènia i que hi van participar

dos equips del club, obtenint el 3r lloc per a l'equip juvenil masculí.

Durant els mesos d'abril a juny el Club va tornar a promoure la 5a edició del Campionat d'Ergòmetre Escolar, amb la participació de més de 400 alumnes dels centres escolars de Lloret i el recolzament del Pla

Educatiu d'Entorn de l'Ajuntament de Lloret. La bona acollida que té aquesta activitat ens enorgulleix gratament i ens permet complir així amb l'objectiu primordial de fomentar la pràctica d'un esport d'arrel popular i tradicional català, com és el rem a Lloret de Mar, a través de la cultura de l'esport.

El tret d'inici de la VIII Lliga Catalana de Llagut Català 2010 fou a la població de Badalona el mes de juny, i aquesta lliga ens va dur a competir per diverses poblacions: Flix, Mataró, Cambrils i va finalitzar amb la sisena regata a Colera. La població de Lloret de Mar va organitzar dues regates, en concret la IV i V regata de lliga els dies 8 i 29 d'agost. En la lliga hi vàrem participar amb 2 equips infantils, 1 cadet femení, 1 juvenil masculí i els equips sènior masculí i femení, obtenint tots ells uns bons resultats. Seguidament a la finalització d'aquesta competició es convocà el XVI Campionat de Catalunya. Pels més petits va coincidir amb la penúltima regata de lliga, quedant l'infantil campió de Catalunya i les cadets fèmines en 3a posició. Pels juvenils i sènior es va celebrar a Deltebre, amb la participació de tres equips del nostre club i quedant Campió de Catalunya l'equip juvenil masculí i amb la tercera posició per l'equip de sènior femení.

Enguany, cal destacar la bona acollida que va tenir la creació de l'Escola de Rem, on joves de 13 a 16 anys aprenen la tècnica del rem també durant els mesos d'hivern. Cert que la pràctica del rem es concentra bàsicament en la temporada primavera-estiu, però és molt important un treball previ de desenvolupament físic i de treball de la tècnica per poder arribar a l'aigua i vogar amb qualitat. Durant els mesos d'hivern, a les instal·lacions del gimnàs, els nois i noies seguint les instruccions dels entrenadors van aprenent els aspectes més tècnics d'aquest esport i alhora gaudeixen de totes les virtuts que proporciona un esport en equip.

Des d'aquí volem aprofitar per reconèixer i agrair la tasca de tots els vogadors i vogadores, pares i mares i exvogadors que continuen vinculats al Club, per la vostra participació i col·laboració que ens porta a fer entre tots realitat el projecte esportiu i social que fa tirar el Club Rem Santa Cristina endavant. Moltes gràcies a tots! ■

Un gravat antic de la processó

Joan Domènech i Moner

La Diputació de Girona va publicar a final del 2010 un esplèndid llibre de gran format d'unes 450 pàgines, titulat *El gravat a Girona*, que aplega les il·lustracions d'aquest tipus més destacades que es conserven, recollides a partir de diferents publicacions al llarg dels temps. L'historiador Joan Maria Bragulat (Girona, 1960), llicenciat en història i en dret per la Universitat Autònoma de Barcelona, professor de l'IES de Cassà de la Selva i artista versat en dibuix, pintura, gravat i litografia, ha recuperat i seleccionat un conjunt d'estampes magnífiques –n'ha reunit més de 300– que permeten seguir l'evolució del gravat –precedent de la fotografia– des del moment del naixement fins al del declivi en un interval cronològic que va de 1610 a 1915, tot documentat de forma detallada (autors, publicacions, dates...).

Sempre hem sospitat que la situació de Lloret, poc estratègica, (per això no surt, tampoc, en gravats que facin referència a batalles i fets especials) no ha convidat a la visita dels grans viatgers dels temps passats, sobretot dels qui es dedicaven a donar-ne una visió sovint molt imaginària, mitjançant els seus dibuixos. Segurament per la mateixa raó, tampoc Lloret no figura gaires vegades en els mapes antics. En el recull de gravats al qual ens referim és ben curiós que hi surten estampes de Blanes i Tossa –molt fantosiques, això sí– (dibuixades, sembla, per Sébastien de Pontault, cavaller de Beaulieu, i gravades per Adam Perelle i publicades a *Plans et profils de la Catalogne*, París, 1668) i no n'hi ha cap de Lloret. Tenim, però, premi de consolació. A la pàgina 398 hi figura un fotogravat a la mitja tinta de la processó de Santa Cristina que parteix

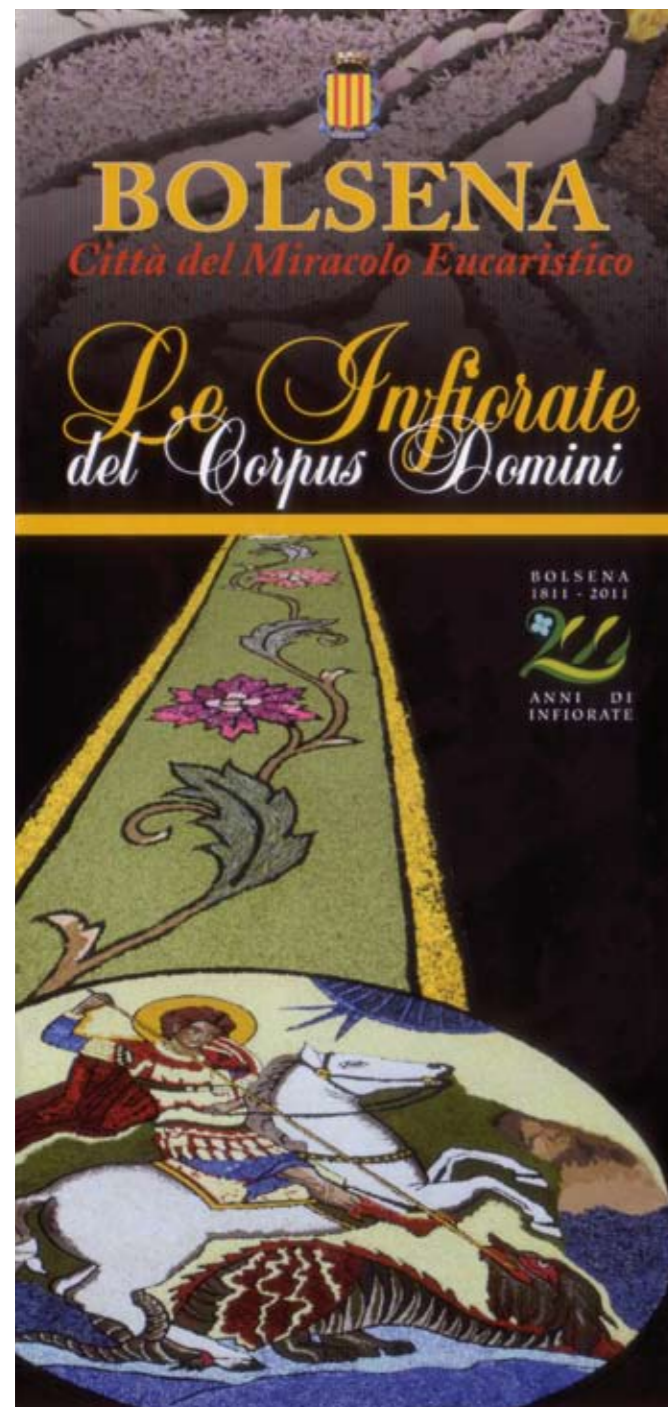
d'un dibuix al llapis de plom original del pintor Francesc Sans Castaño, publicat a l'obra didàctica de divulgació *La Tierra Catalana* editada per J. Bastinos al voltant de 1905. Fou publicat al seu moment amb el títol inconcret de *Una procesión por mar*. Francesc Sans Castaño va néixer a Barcelona l'any 1868 i hi va morir el 1937. Va estudiar a l'Escola de Belles Arts (Llotja) i fou deixeble de Josep Serra i Porson (1828-1910). L'any 1894, als vint-i-sis anys, presentà alguna obra a l'Exposició de Belles Arts de la ciutat comtal, però allà on obtingué reconeixement oficial fou a la de Madrid, on obtingué una menció honorífica. Al llarg de la vida –que abastà al voltant de 70 anys–, es dedicà principalment a pintar retrats, paisatges i quadres de gènere, és a dir, pintura que reflectia escenes de la vida quotidiana, del poble, intimistes. Va sovintejar les exposicions a Barcelona i en va fer a Buenos Aires els anys 1907 i 1908. També va participar en col·lectives que van tenir lloc en altres ciutats espanyoles i de l'estranger. La nota que descriu el gravat en el llibre de la Diputació comenta que es tracta de la processó marítima de Santa Cristina anant cap a l'ermita. La posició dels llaguts, però, amb el perfil costaner albirat per la banda de babor, denota que es tracta de la tornada de les embarcacions cap a Lloret després de l'ofici en el santuari. ■

El viatge a Bolsena, Corpus 2011

Amb ocasió de la festivitat del Corpus, l'Obreria va organitzar un nou viatge a terres italianes per visitar als nostres amics bolsenesos que, com sempre, ens varen rebre amb els braços ben oberts.

Un grup de 35 lloretencs hem fet aquest viatge que es va iniciar el dia de Sant Joan, divendres 24 de juny, sortint en autocar fins a l'aeroport de Barcelona per agafar l'avió d'Alitalia que ens va deixar a Roma a 2/4 de 2 de la tarda. De nou en autocar i després d'haver dinat, arribàvem a Bolsena al caure la tarda, essent rebuts d'immediat per l'amic Roberto Bassili a l'Hotel Platani on ens varem allotjar.

El dissabte en autocar ens varem dirigir a la petita població de *Civita di Bagnoregio*, construïda sobre un promontori on s'arriba per un llarg pont per a vianants, amb un encant molt especial. Al migdia el regidor Ignasi Riera i l'Obrer Major varem ser rebuts al despatx de l'alcalde de Bolsena per l'alcalde i diversos regidors, que ens varen mostrar la seva cordialitat i hospitalitat per la nostra presència. A la tarda la regidora de cultura de l'Ajuntament de Bolsena va ser la nostra guia d'aquesta població, visitant la *Basílica de Santa Cristina*, amb la tomba de la nostra patrona comuna situada a la *Grotta de Sta. Cristina*, per la qual varem accedir a les catacumbes. Després varem visitar el castell situat a la part més alta del municipi, la *Rocca Monaldeschi*, habilitat actualment com a Museu Territorial del Llac de Bolsena, amb el seu aquari de peixos d'aigua dolça acabat d'inaugurar, el segon d'Europa en importància. Al vespre, ens varen fer l'honor de compartir taula amb nosaltres a l'hotel, l'alcalde i cinc regidors de l'Ajuntament, que tot seguit ens convidaren a un gelat o refresc en una terrassa exterior.

A Roma, davant l'arc de Constantí i el Coliseu

El diumenge, Festa del Corpus, varem anar fins la veïna ciutat d'Orvieto per assistir a la *Storica Processione del SS. Sacramento*, considerada històricament la primera processó solemne de la festa del Corpus, ja que aquesta festa es va instituir al calendari catòlic l'any 1264 a partir del miracle produït a Bolsena. Consta de dues parts, el *Corteo Storico* i el *Corteo Religioso*. A la primera desfilen més de 400 persones amb vestits de l'època del Renaixement que reproduïxen el poder civil i la força militar de la ciutat quan va esdevenir un municipi potent i respectat, representant-se els principals càrrecs polítics i militars, i el poble ras, amb indumentàries d'un disseny i color espectaculars. Seguidament desfila la processó religiosa, amb vuit grans estendards i representants de diferents ordres religioses, molt diverses insígnies amb una nombrosa representació de seminaristes, diaques i religiosos presidits finalment per un cardenal, portant el santíssim

El grup davant la Basílica de Santa Cristina de Bolsena

sagrament i la relíquia del sagrat corporal del miracle de Bolsena. Tanquen el seguici els estendards dels municipis de la regió amb les seves autoritats civils i militars.

A la tarda, després de passejar pels carrers de Bolsena per veure com tots els seus habitants s'impliquen en guarnir finestres amb banderes, i en el treball d'equip que suposa la formació de les catifes de flors; varem assistir a la missa concelebrada pel nostre mossèn Josep M. Castellà, que també formà part del seguici religiós que presidia la processó de tres quilòmetres i mig, que respecta al màxim aquestes catifes, amb el seu bisbe al capdavant i en què surt la sagrada relíquia d'un tros del marbre de l'altar tacat

amb la sang del miracle de Bolsena. Cal dir que enguany han celebrat el 200 aniversari de la tradició de les catifes de flors, i que en un pòster i prospecte de promoció, es reproduceix la catifa rodona que varen fer a Lloret l'any 2007 representant Sant Jordi, amb motiu dels actes d'agermanament de Bolsena i Lloret.

Varem coincidir en aquests actes amb una expedició de vuit persones de Ravensburg, la població alemanya que varem visitar al juliol passat, amb el Sr. Hermann Schoch al davant, als qui ens va plaure molt de retrobar, i que seran entre nosaltres en la propera festa major de Santa Cristina. Aquests ens varen visitar al nostre hotel havent sopat, i varen interpretar les dues cançons que havien preparat especialment dedicades amb ocasió d'aquella visita a Alemanya. Varem compartir unes copes de cava com a mostra d'agraïment al seu gest.

El dilluns finalment, acompanyats per en Roberto i la regidora d'assistència social que ens acomiadaven, varem deixar Bolsena per fer una visita a Roma des d'on sortia l'avió de tornada a dos quarts de deu del vespre, per arribar a Lloret a primeres hores de la matinada, amb la satisfacció d'una altra sortida que ha deixat bon gust i ganes de repetir-la, bàsicament per aquesta sensació d'acolliment i hospitalitat amb que vàrem ser tractats.

L'organització i coordinació del viatge va estar portada a terme per Jordi Ribas de Viatges Daia, que ens va acompanyar i ens va donar mostres de la seva professionalitat resolent tots els incidents que surten sempre en aquests desplaçaments. La programació i sincronització varen ser dignes de la nostra sincera felicitació. ■

Visitant la Basílica de San Joan del Laterà

Pirates a Santa Cristina

Una butlla papal de 1456

Joan Domènech i Moner

De l'1 al 4 de maig de 2008, en escaure's el vint-i-cinquè aniversari de la fundació del Centre d'Estudis Selvatans, una bona colla de membres d'aquesta institució ho vam celebrar amb una excursió a Roma que, entre altres coses, va permetre accedir a l'Arxiu Secret del Vaticà, un immens magatzem ben ordenat de papers i pergamins que abasta uns cent quilòmetres lineals d'extensió. Entre els historiadors participants hi érem el tossenc d'adopció Mario Zucchitello i un servidor, que ens vam sentir molt intrigats quan els responsables de l'Arxiu, per fer-nos denteta, ens van mostrar un lligall de la diòcesi gironina i vam començar a veure cognoms habituals a casa nostra. Ens van animar a anar-hi a investigar. No van trigar a passar gaire mesos que en Mario Zucchitello, aprofitant la seva condició d'italià, s'ho va fer venir bé per tornar a escapar-se cap a la Ciutat Eterna –l'acompanyà, també, el lloretenc Sebastià Ruscalleda– i va dedicar algunes hores dels dies que va estar allà llegint documents de l'esmentat arxiu. No va localitzar res substancial referit a Tossa però, en canvi, va trobar un document referit a l'ermita de Santa Cristina de Lloret.

Mario Zucchitello en va fer una primera transcripció amb alguns dubtes i em va passar aquesta versió llatina per traduir. Els dubtes del text llatí influïen naturalment en la traducció, de manera que ni ell ni jo estàvem prou contents de la versió que ens sortia, motiu pel qual vam tenir la gosadia de recórrer a un comú amic, el professor Anscari Manuel Mundó, que va fer quadrar perfectament tot el que no ens encaixava prou, tant del text llatí com de la traducció, que ell mateix va fer. Entenem, per tant, que cal deixar clar que la versió que presentem, així com la traducció, són obra del professor Mundó.

Manuel Mundó i Marçet, nascut a Barcelona el 1923, és un historiador i paleògraf format a l'abadia de Montserrat de la qual fou un temps monjo i arxiver. És doctor en història per Roma i per Barcelona. Ha estat arxiver de l'Arxiu de la Corona d'Aragó de Barcelona, és membre de l'Institut d'Estudis Catalans des de 1971, i del Comitè Internacional de paleografia des de 1975. Ha publicat cap a un centenar de treballs d'investigació històrico-literària, paleogràfica, sobre el monaquisme i sobre litúrgia

romana i visigòtica a Catalunya. Entre els més interessants hi ha el que representa la descoberta del text jurídic català més antic (s. XII) i el fragment de litúrgia romana, amb notació musical, també més antic de Catalunya. També és important la seva tesi sobre documents en pergami del segle VII de la península i altres treballs, alguns sobre l'abat Oliba. Va ser, també, el renovador de la cronologia dels documents catalans dels temps carolingis ja que es va adonar d'una errada que s'arrossegava respecte de les dates de vida del rei francès Robert.

Darrerament ha sorprès el món intel·lectual amb un estudi acurat en què manifesta la possibilitat que un Sant Crist de Montserrat sigui obra del famós escultor Miquel Angel Buonarroti. Personalment, he de donar fe de la qualitat de les lliçons del Dr. Mundó a la Universitat Autònoma de Barcelona on el vaig tenir de professor de Paleografia l'any 1979 i de Diplomàtica l'any 1980. És una persona d'una gran qualitat humana, que destaca per la seva senzillesa, tot i ser un pou de ciència.

Pel que fa a Mario Zucchitello, recordem que va néixer a Carpi (Itàlia) el 1937. De petit es traslladà a l'Àquila i, més tard, estudià a la Universitat de Pisa on es doctorà en filologia hispànica. Estudiant a Roma, conegué accidentalment una jove tossenca, la Rosa Coris, de la qual s'enamorà. Es van casar i va venir a viure a Tossa a partir de 1962. En aquesta vila ha col·laborat en moltíssimes iniciatives culturals, ha participat en les excavacions de diverses viles romanes, sobre les quals ha publicat interessants treballs. Va recuperar l'Arxiu Riera Falguera, dels antics batlles i castlans de Tossa. Ha publicat diversos llibres sobre les relacions comercials i de navegació dels tossencs per la Mediterrània i per l'Atlàntic, la biografia d'un tossenc –Antoni Colombí Payet– a la cort dels tsars (1749-1811), ha donat a conèixer, també, nombrosos articles a través dels *Quaderns* del Centre d'Estudis Selvatans, entitat de la qual fou president durant dotze anys, i treballa en altres estudis de la vida municipal tossenca dels segles passats. Ha exercit nombrosos càrrecs i l'any 2000 fou elegit acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. Els lloretencs li devem moltes col·laboracions per ajudar a aclarir la nostra història i, sobretot, els bons oficis quan ha calgut traduir les explicacions dels visitants d'Itàlia en ocasió de l'agermanament amb la ciutat de Bolsena, on nasqué i morí la nostra patrona Santa Cristina.

Comentari final

De la lectura del text precedent es dedueix que l'ermità Berenguer, que portava un any a l'ermita de Santa Cristina, devia demanar el permís de la Santa Seu per habitar les dependències d'aquella església forània. La sol·licitud, cursada al Vaticà des de la Cúria gironina a petició de l'interessat, és contestada en data 3 de juny de 1456, pel papa Calixte III per mitjà del seu secretari Adrià. La resposta, adreçada novament a l'oficial de la Cúria de Girona perquè la traslladi a l'ermità, és positiva.

Mercès al document sabem que, prop de l'ermita de Santa Cristina, existia, ja en el segle XV, una font –hi va ser fins fa pocs anys, quan es va instal·lar el servei d'aigües potables municipal– que permetia als pirates sarraïns que recorrien aquestes costes, baixar de les seves galeres a proveir-se d'aigua. Amb les seves correrries un cop a terra, aprofitaven per capturar gent del poble. L'ermità justificava que, si l'ermita no es deixava sola i hi vivia algú, aquest estada podia fer de vigia i veure amb suficient antelació les maniobres dels possibles pirates. El Papa concedeix, efectivament, a Berenguer el dret de residir a les dependències de Santa Cristina com a ermità i poder gaudir dels avantatges que la finca i la casa proporcionen, salvant sempre els drets de l'ordinari diocesà –del qual depèn i que, ahora, serà el seu garant i protector– i dels rectors de les parròquies que hi tinguin relació. El Papa, a més, concedeix indulgències als fidels que, amb el degut fervor, facin almoines i ajudin en les necessitats de l'ermita, en remissió dels pecats. Adverteix el text que, en cas d'existir altres concessions semblants encara vigents les presents lletres no tindrien valor. Com que no era així, el permís del Papa fou decisiu i va tenir l'efecte pertinent.

En efecte, la Cúria gironina, poc després, el 22 de març de 1458, tal com es troba a l'arxiu diocesà (ref. Q 5 f 17), va fer pública l'autorització papal i la concessió de les esmentades indulgències. El document, en català antic, va ser transcrit per qui signa aquestes ratlles en el butlletí de l'Obreria de Santa Cristina de l'estiu de 2003. Està redactat en termes genèrics, de manera que no fa al·lusió a cap ermità concret. De forma semblant s'expressa una altre document més tardà, de 1482, en què renova les mateixes concessions. ■

Versió catalana de la butlla de Calixte III per a santa Cristina de Lloret i el seu ermità, Berenguer, que protegeix la població dels embats dels pirates sarraïns que puguen a buscar-hi aigua; i concedeix indulgències als seus benefactors. 3 de juny de 1456

Calixte [III, papa], al dilecte fill l'oficial [de la cúria] gironina salut [i la benedicció apostòlica].

Per l'ofici de sol·licitud apostòlica que ens ha estat conferit en aquelles coses que pertocuen als que desitgen portar una vida solitària, fervorosa, he establert que se'ns consulti, i així s'estalviari en als fidels destorbats i incomoditats, quan se'ns demana, ben de gust hi aportem la sol·licitud de part nostra.

Fa poc que, de part del força dilecte fill Berenguer felicitament ermità de l'ermita de santa Cristina del lloc de Lloret, a prop del mar, de la diòcesi de Girona, se'ns ha mostrat una petició que contenia que, prop de l'església del dit ermitori o al seu costat, se sap que hi ha una font, a la que per a carregar d'aigua, els sarraïns, enemics del nom de Crist, sovint acostumen a arribar-hi amb galeres i altres naus, tot exercint l'art de la pirateria. Que, si en la dita església –que es troba damunt d'un turó– no hi ha algú destinat a custodiar-la, els cristians d'aquelles contrades sovint són fets captius pels dits sarraïns i detinguts en gran perjudici per a ells.

D'aquí que, per part del dit Berenguer que assegura que ha estat destinat ritualment a això i que feia més d'un any que hi residia personalment, i que per mitjà d'ell s'estalviava deseses als cristians, i també, pel que permet la fragilitat

humana, duent-hi la vida eremítica, pugui dedicar-se en el futur amb més cura a la custòdia susdita, ens fou suplicat humilment concedir-li que l'església susdita, amb totes les habitacions, drets i totes les seves pertinences les pugui tenir, regir i governar; mentre visqui, i les altres coses que l'apostòlica benignitat es digni proveir oportunament.

Per tant, Nos, que de bon grat acollim les necessitats de cadascú, inclinats per aquestes supliques, pels escrits apostòlics, manem a la teva discreció que, si és així, concediu, per la nostra autoritat, al dit Berenguer la dita església amb habitacions, drets i pertinences damunt dites, tal com ho ha demanat abans; salvats sempre els drets, si n'hi han, del lloc diocesà i dels rectors parroquial[s]; que l'església es trobi dins dels límits d'una parròquia, així com drets, si n'hi han, sempre salvats.

No res menys, que el dit Berenguer, amb la dita església i tots els seus béns, estigui sempre subjecte només i solidàriament al bisbe diocesà del lloc.

Per la dita autoritat estableix i ordena que ell sigui exempt de qualsevol llei de jurisdicció i jou de subjecció d'altres qualsevol; si per qualsevol raó l'església a concedir estigués lligada, l'eximeixis, l'absolguis i la deslliuris totalment, i ell mateix sigui exempt; només subjecte al dit diocesà.

Decretant que totes i cadascuna de les suspensions i interdicts i altres eclesiàstiques sentències, censures, penes i processos que es portin i es promulguin contra ell, tot això i el que sigui contra el sentit de les presents [lletres] i els processos a fer per tu, o bé s'intentés incoar-ne de nous, que no tinguin cap fermesa.

Endemés, assistit el dit Berenguer per autoritat nostra de defensa forta i eficaç, no permetis, contra el sentit de les [lletres] presents, que d'altres l'ataquin o el molestin amb més processos.

Els contradictors (són amenaçats) per la censura etc.

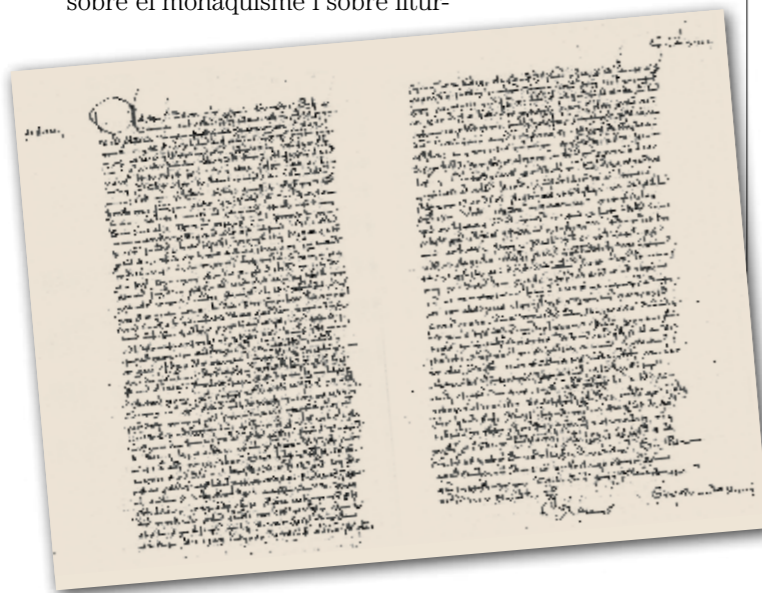
I encara desitjant que l'abans dita església sigui freqüentada pels fidels cristians amb els honors congruents, i mantinguda en les seves estructures i edificis pel sufragi dels susdits fidels; i que aquests mateixos s'animin de més bon grat, en veure's satisfets en la dita casa, plena abundantment, de la gràcia celestial, per la misericòrdia de Déu i confiats en la seva autoritat i dels beats apòstols Pere i Pau, a tots i cadascun dels fidels cristians d'ambdós sexes verament penedit i confessats que, en la festa de la dita santa visitin cada any l'església susdita de l'ermitori, i estenguessin les mans d'ajuda per a la seva reparació i mantenció, o concedissin altres pies almoines, cada vegada que ho fessin, els perdonem, amb misericòrdia, en el Senyor, quatre anys i altres tantes quarantenes de les penitències imposades, que duraran per temps presents, perpetus i futurs.

Volem, però, que, si altrament s'haguessin concedit als visitants de la dita església o als que han obert les mans d'ajuda per a la mantenció, reparació i altres coses que s'han dit, o alguna altra indulgència perpètua o per un cert temps encara no esgotat, que les presents lletres no tinguin cap força ni valor. No obstant qualsevol constitució i ordenament apostòlic en contra; encara que, en alguns d'ells, es digui que existeix un indult de la seu apostòlica que no pugui ser interdit, suspès o excomunicat per lletres apostòliques, sense fer menció expressa i mot per mot d'aquest indult.

Donat a Roma, a Sant Pere [del Vaticà], l'any [de l'Encarnació del Senyor] de mil quatre-cents cinquanta sis, el tercer de les nones de juny [=3 de juny], l'any segon del nostre pontificat.

Gratis per manament del nostre senyor papa.

Adrià [secretari]. ■

Xavier Macià i Andreu

Modelista Naval

Agustí Blanch i Masferrer

Les mans d'en Xavier

Les mans d'en Xavier eren unes mans d'artista, de les quals va sortir una gran quantitat de meravelloses reproduccions a escala de velers de totes classes i mides, amb tota una sèrie de detalls i amb una perfecció i estil propi que el feien inconfusible.

En Xavier construïa els models després d'un estudi meticulós de tots els seus detalls i d'una recerca curiosa de tota la informació possible que era capaç de trobar entre la seva nombrosa col·lecció de llibres i apunts, i els escollia després de moltes consultes.

Fer una reproducció dels vaixells que s'havien construït a las drassanes de Lloret, situades en actual passeig Verdaguier, així com els de totes les altres drassanes de l'època, representa una feina molt laboriosa, ja que no es disposa de cap plànol. Només es compta amb les dades tècniques que es tenen d'aquests vaixells i algun dibuix o pintura que havien fet pintors especialitzats, com ara en Pineda, pintor molt realista, meticulós i coneixedor a fons de la tècnica d'aquests vaixells, els quals pintava amb tota la maniobra. Aquestes pintures serveixen per poder-los reconstruir o treure'n plànols previs.

En aquella època, substituïen els plànols per plantilles dibuixades a escala real sobre una superfície plana, com podia ser una paret o simplement sobre el terra, i una vegada fetes les dues peces simètriques es destruïa per tal de dibuixar-ne una altra.

Per poder definir les formes, línies d'aigua i dimensions dels vaixells a construir, els mestres d'aixa feien els mitjos bucs a escala 1/20, i aquests resultaven tan decoratius i bonics que, per aquest motiu, se n'han trobat uns quants penjats a les parets de les cases d'armadors.

Els mestres d'aixa, una vegada disposaven del mig casc (buc), el podien ensenyar als futurs armadors i capitans per acabar-los de definir segons les seves experiències, gustos i necessitats.

A partir d'aquí i segons el tipus de navegació a que es volien destinar, s'arboraven com a bergantí, bergantí-rodó, bergantí-goleta, pollacra, bergantí-pollacra, goleta, goleta de velatxo, bricarca, corbeta, fragata, etc.

Per tot això esmentat, alguns vaixells van tenir, en certs moments, una arboradura diferent, i això porta a vegades a confusions, ja que el mateix vaixell es pot trobar en classificacions diferents.

L'obra d'en Xavier està molt escampada, tot i que no era gaire amic de vendre les seves obres, ja que se les estimava i la majoria se les reservava per a ell o la família. Moltes d'aquestes, però, formaran part del seu llegat a Lloret, en llocs públics com el Museu del Mar, algunes d'elles venudes a preus simbòlics i d'altres regalades o cedides. També trobarem a l'ermita de Santa Cristina, concretament al seu museu, la pollacra *Coruñesa*, obra regalada a l'Obreria, i la fragata *Bella Juana*, que va fer per encàrrec del Sr. Manel Calonge Ribas, i va ser donat per la seva vídua Sra. Mercé Mañé. I hem de destacar també l'arranjament que, desinteressadament, va realitzar a un vaixell molt antic que la família del marquès de Roviralta havia donat per al museu de l'ermita.

A les Alegries, darrerament també va fer la reconstrucció del bergantí-goleta de tres pals *Josefa Durall*, que es trobava amb molt mal estat, així com la donació, a través de la Secció de Modelisme Naval, de la campana del vaixell *Hyperion*, situada a la part nord del campanar, i també la donació de la pila baptismal recuperada de l'antiga parròquia.

La recent restauració de la capella dels Sants Metges, com a nova Seu de la Confraria de Sant Elm, conté també una maqueta del bergantí-rodó *Sant Elm*, donació d'en Xavier, així com la restauració d'una vella talla del sant a la que va dotar del bàcul i del vaixell que du sobre l'altre mà. Aquesta imatge, al mig dels sants Cosme i Damià, presideix la capella dels sants Metges.

En Xavier serà recordat per les seves mans, el seu gran cor, bonhomia i humanitat, i pel llegat de les seves obres que seran un constant i fidel testimoni del seu pas per la vila marinera de Lloret. Reposi en pau.

Lloret de Mar, juliol de 2011. ■

Exposició dels vaixells construïts a les drassanes de Lloret feta amb motiu de la Fira dels Americanos i dedicada a títol pòstum a Xavier Macià

Ara fa vuit anys

Arseni Frigola Bosch
Obrer Secretari

El temps passa volant; és una frase feta, però no per això menys certa. Aquesta diada de Santa Cristina serà l'última a la qual assistiré com Obrer Secretari de la nostra entitat. Els nous estatuts, com bé sabeu, limiten a vuit anys la durada del càrrec d'Obrer i per tant amb tota seguretat serà un altre soci el que tindrà el goig de representar l'Obreria a tots els actes en què es requereixi la seva presència. Tindrà també la satisfacció de treballar per una entitat que els lloretencs estimem de forma gairebé innata. Goig i satisfacció són dues emocions que en el moment d'escriure aquestes ratlles sento amb més intensitat de totes les que al llarg d'aquests anys he sentit, i són moltes. Recordo l'emoció intensa que vaig sentir, el primer any d'Obrer, quan a les vuit la processó començava a avançar lentament camí de la platja. Jo i els meus companys de Junta, al costat de la imatge de Santa Cristina, davant nostre les quatre Obreres amb els angelets i la mare abadessa amb l'àngel porrer... en fi no cal que us expliqui tota la processó, de sobres segur que figura en el vostre imaginari. De jovenet havia anat a Santa Cristina el dia de la Festa Major amb els companys a bord d'alguna de les tranyines, però ben aviat se'm va acabar a l'haver d'ajudar els meus pares en el negoci familiar.

Cada 24 de juliol, des de l'obrador de la pastisseria sentia de lluny el so de la passada. Ara surten de l'Ajuntament i enfilen passeig amunt, pensava, a poc a poc la música s'anava debilitant i no la tornava a sentir fins que no eren als voltants de la plaça de l'església, en passar per la cruïlla del carrer Sant Romà amb el de la Carnisseria Vella els tornava a sentir amb més intensitat, i m'afanyava a enllestir el que tenia entre mans per poder deixar la feina i sortir al carrer per veure passar els quatre obrers seguits dels músics. No he faltat mai a la cita, any rere any. En arribar a l'Ajuntament, de nou silenci i jo cap a la feina. Al cap d'una estona de nou el so dels músics m'indicava que ja amb les autoritats la comitiva es dirigia cap a l'església. Mentalment, ajudat per la tonada dels músics, seguia el recorregut de la comitiva, i quan desapareixia la música

sabia que havien arribat a la porta del temple. Al cap d'una estona es tornaven a sentir les notes que em feien evident que la processó ja avançava. De nou feia una parada a la feina i cap a marc a veure com la gent s'embarcava. Lentament les barques anaven deixant la sorra i amb la nau capitana al capdavant formaven un estol al so del *Toquen a córrer...* i jo en terra. El 1976 la Mia Mas en va demanar si volia ballar el Ball de Plaça amb ella, i gustosament vaig acceptar l'oferiment. Vam assajar des de principis de juliol guiats per l'Esteve Fabregas i l'Anna Orench, aleshores promesos. Ens ho vam passar molt bé amb les altres tres parelles i finalment arribat el 24 de juliol tots a la processó i jo a l'obrador, tots embarcats cap a Santa Cristina... i jo en terra.

A partir d'aquell any he seguit ensenyant el Ball de Plaça amb les Obreres i els balladors de cada any, i he vist passar la passada del matí, i he vist sortir la processó, i he vist marxar les barques... i jo en terra. Però des de fa vuit anys el fet de ser Obrer m'ha obligat a deixar una mica de banda les meves obligacions laborals i assistir a la passada, a la processó i finalment embarcar-me camí de Santa Cristina. No us podeu imaginar les sensacions que aquell primer any d'Obrer en van passar pel cap. Sentir el *Toquen a córrer* des de la nau capitana, cantar la Salve a mig de marc a les envistes de Sant Pere del Bosc, veure s'Amorra amorra, fer el camí de pujada amb la processó fins a l'Ermita, assistir a l'Ofici, compartir amb una multitud l'estofat i tornar en processó cap a Lloret... Feia anys que m'ho imaginava i des de fa vuit anys que ho visc intensament. És una gran satisfacció, com ho ha sigut també fer tota la feina que el càrrec comporta, m'he sentit extremadament recompensat. Per acabar-ho d'adobar aquest any la meua filla és Obrera, a casa com us podeu imaginar la felicitat és immensa. La meua dona, que sempre m'ha fet costat aquests vuit anys d'Obrer, va que vola, que si les sabates, el vano, els vestits... I com us deia han passat vuit anys i sembla que va ser ahir. ■

Rovira Artigas a Santa Cristina

Joan Domènech i Moner

Josep Maria Rovira Artigas, als 70 anys d'edat

Josep Maria Rovira Artigas

Josep Maria Rovira Artigas va ser un poeta de tall clàssic que va néixer a Barcelona l'any 1902. Tot i tenir l'esperit d'home de lletres, de jove estudià peritatge mercantil i, en aquesta línia, professionalment es dedicà als negocis d'importació. Començà col·laborant en diverses revistes com ara *El Dia* de Terrassa, la *Revista de Poesia*, *D'ací, d'allà*, etc. Notablement influït per l'obra de Josep Carner i de Joan Maragall va anar publicat un seguit de poemaris entre els quals destaquen *Poemes d'amor i de camí* (1927), *L'oneig primaveral* (1932), *A l'ombra de l'amor* (1947), *Balades i sonets* (1950), *Els goigs* (1964), *Cinc Nadals* (1967), *Vint poemes* (1968), i altres. Dins l'òrbita d'altres destacats lletraferits barcelonins com Octavi Saltor i Tomàs Roig i Llop, va formar part, amb aquests, de tertúlies literàries i, sovint, de jurats de poesia. L'any 1972, per exemple, fou membre del Jurat del Concurs Literari de Lloret convocat com a darrer acte del Pubillatge de la Sardana, el veredict del qual es donà el dia 21 de maig. (El Jurat del Concurs estava presidit per Octavi Saltor i completat per Tomàs Roig i Llop, Mn. Pere Ribot i el firmant d'aquestes ratlles). En aquella avinentesa tornà a estar entre els lloretencs, als seus setanta anys d'edat. En feia 58 que havia quedat impressionat, per primera vegada, per la festa de Santa Cristina. Llavors, en què tot just tenia 22 anys, dedicà a la patrona de l'ermita una poesia com si fos redactada per una obrera, expressant el goig per la diada i la contemplació de la Patrona, composició que després va publicar al número 73 de la revista *D'ací, d'allà* de gener de 1924. Aquesta és la poesia que reproduïm aquí. ■

(Nota de Joan Domènech)

A Santa Cristina (1924)

*Quina cançó us cantaria,
oh Verge de pietat?
Mon ànima tremiria
com un cor enamorat.*

*Jo us diria, oh Verge pura,
tot el meu encant diví.
Ara l'esperit fretura
i és ple de l'aire marí.*

*D'aquesta costa daurada
duc els ulls plens de claror
i l'encís de la besada
d'aquesta mar de blavor.*

*Oh, dolça Santa Cristina,
que heu portat mon esperit
a aquesta platja vorina
on l'amor és abscondit.*

*Vos teniu en la nit bruna
aquell estel rutilant,
i vos argenta la lluna
i sabeu l'enyor d'un cant.*

*Com us diré, oh, Verge pia,
tot el meu callat encís?
Jo só plena d'harmonia
d'aquest tros de paradís.*

*Torneu l'ànima corpresa
en el sant amor de Déu
i doneu-li la puresa
d'aquestes ones de neu.*

*Ompleneu mon cor de vida
i els meus ulls de serenor;
Oh, Vos, Verge compungida
qui sou plena de claror!*

Visites guiades a l'ermita de Santa Cristina

Durant els mesos de juliol i agost, l'Obreria ofereix a tots els visitants de l'ermita de Santa Cristina el servei de visites guiades del nostre santuari.

De dilluns a divendres, i de les CINC a les SET de la tarda, hi ha una guia que fa una explicació als visitants sobre la història de l'ermita i el seu contingut. La visita es fa en quatre idiomes: català, castellà, francès i anglès.

No cal reservar hora, i és un servei gratuït, ofert amb l'ànim que tant els lloretencs interessats com els visitants puguin conèixer aquest patrimoni cultural i artístic de la nostra vila.

Durant l'any 2010, es varen realitzar un total de 1.551 visites de diferents nacionalitats, 374 d'elles al juliol, i 1.177 a l'agost. ■

asselellat i clar, un bon grup de gent va fer la caminada a peu organitzada pel Xino-Xano passant per Santa Clotilde. A la missa dels Perdons, varen prendre possessió dels seus càrrecs les noves obreres, que varen fer diverses lectures de l'acte religiós, amb el cant dels goigs amb el Cor Alba de Prima. A la sortida, es va inaugurar el mural ceràmic donat per Joan Bernat amb la representació del quadre de Sorolla Catalunya, col·locat a la paret de la casa de l'ermità de la que prèviament s'ha retirat per canviar de lloc la ceràmica dedicada a Marcos Redondo, molt a prop de la ceràmica que reproduïx el quadre de Llaverias, feta i donada pel mateix autor i soci de l'Obreria. Agraïm a Joan Bernat la seva generositat i el felicitem per l'encert en la creació d'aquesta obra, amb uns colors vius i molt aconseguits. Es va fer l'exposició de fotografies antigues d'en Josep Valls "Bambi". La Cobla Principal d'Olot va interpretar les sardanes de matí i tarda, i amb ocasió de ser el 40 aniversari de la seva presència in-

interrompuda en aquesta festa, els varem entregar una placa commemorativa d'aquest fet. Les sardanes de la tarda es varen celebrar a l'esplanada entre el Caro d'en Lleva i el monument de les columnes de pedra, evitant el vent de quaresma sempre molest a la plaça del Pi (lloc habitual) a aquestes hores,

i també lloc més idoni pel fet de sentir-se la música des del lloc on la gent fa la sobretaula. L'arrossada del Xino Xano va comptar també amb una assistència massiva de públic.

Abril

El diumenge 3, l'Orquestra del Conservatori de Música Isaac Albéniz de Girona, a l'auditori de l'hotel Evenia Olympic Palace va interpretar l'estrena de la suite simfònica d'ambient popular en quatre temps "LA FESTA DE SANTA CRISTINA", de Joan Baptista Lambert. Aquesta obra, escrita per ser interpretada per banda, va ser instrumentada per a gran orquestra simfònica per iniciativa de l'Esteve Fàbregas i Barri, que no va poder fer-la estrenar en vida. En Joan Domènech va rebre aquestes partitures de l'Esteve Fàbregas i va gestionar amb el director de l'orquestra del Conservatori de Girona la seva estrena, que amb la col·laboració de l'Ajuntament de Lloret es va aconseguir finalment fer realitat, en certa manera com homenatge a l'Este-

ve Fàbregas dins l'any del seu centenari. Ara doncs aquestes partitures passen a enriquir el patrimoni immaterial dels lloretencs, cosa que ens alegra especialment a la gent relacionada amb Santa Cristina.

A mitjans d'aquest mes es va procedir a posar en funcionament la nova barrera automatitzada que regula el pas dels vehicles autoritzats per accedir a la baixada a la platja de Santa Cristina. Funciona amb comandaments a distància, amb doble sistema, per l'Obreria i pels serveis municipals.

El dissabte 30 un grup de 25 voluntaris, amb les quatre obreres i la Marabaddesa, ens varem reunir per procedir a retirar escombraries del bosc desbrossat com a conseqüència de la nevada de març 2010, i es varen apilar per ser retirades moltes branques que havien quedat al terra. Molts assistents varen descobrir aquest espai, que desconeixien fins llavors.

Maig

El dia 8, assemblea extraordinària per debatre la proposta de substitució de l'edifici de l'antic bar o "casa de les obreres", tocant al safareig. Caldrà reprendre el debat per intentar arribar a alguna solució.

Juny

Un grup de 35 persones viatgem a Bolsena per la festa del Corpus, del dia 24 al 27, visitant Orvieto, altres poblacions de la regió, i Roma. Hi ha un article específic sobre el viatge en aquest mateix butlletí.

Exobreres

Cristina, Marta, Mariona i Cristina
Obreres de Santa Cristina 2010

Ser obrera... què dir en tan sols unes quantes línies d'una experiència tan gran... Les obreres de l'any 2010 ens sentim molt orgulloses d'haver tingut aquesta experiència i per això volíem compartir unes quantes vivències amb tot el nostre poble.

Jo, Cristina Fornaguera Puigvert, encara recordo cada moment passat com a obrera com si fos ahir, un dels millors anys de la meua vida. Ja des de ben petita, la meua família em va transmetre l'estimació per la nostra patrona, i quan la meua mare m'explicava el què era ser obrera, em moria de ganes de poder gaudir d'aquest sentiment en primera persona. Però quan em van nomenar obrera, el sentiment de felicitat i orgull de representar una entitat com l'Obreria és una cosa que no es pot explicar amb paraules; s'ha de viure. Senzillament: inoblidable.

A mi, Marta Costa Xapellí, m'agradaria remarcar que ser obrera de Santa Cristina és una experiència única i irreplicable en tots els sentits. Primer de tot, perquè és una tradició del poble que ja des de petita t'inculquen els teus pares, o almenys en el meu cas, ja que pràcticament des que vaig posar un peu al terra ja era per ballar la dansa de ses almorratxes. I per un altre costat, perquè sent obrera he complert un dels desitjos de la meua mare, perquè encara que ella no m'ha pogut veure, sé que ha viscut aquest any de vivències al meu costat i amb la mateixa intensitat que les he viscut jo.

A mi, un dia em van trucar i em van dir "Felicitats Mariona, ets obrera de Santa Cristina" jo encara no m'ho crec. Perquè ser Obrera no només és viure un 24 de juliol, però és el dia més intens. Llevar-se com cada any ben d'hora per seguir la processó des del mar, però aquest any des del millor vaixell, El Salve Regina, la regata... i de sobte ja són les 19'30h i s'entonen quatre notes i quan no t'adones ja has llençat l'almorratxa al mig de la plaça i et trobes saltant al ritme del toquen a córrer... són tantes emocions i tot passa tan ràpid! Però des d'aquell dia recordaré cada instant, perquè ser Obrera de Santa Cristina m'ha deixat una empremta al cor per sempre...

Per mi, Cristina Ferrer Oller, és difícil expressar en paraules aquells sentiments que des de ben petita portes guardats en el més profund de la teua ànima: les sensacions, els records, cadascun dels moments passats... Haver viscut la nostra tradició amb els primers jocs de falda; passejades en vaixell de bon matí, la processó, i a la tarda tots a veure el ball de plaça, aquell potent desig de ser gran i pensar que algun dia potser nosaltres prendríem el relleu... Així, de pares a fills el nostre poble ha conservat miraculosament una festa centenària i a nosaltres ens toca salvaguardar-la per al futur i divulgar-la.

Només volíem donar les gràcies a l'Obreria per deixar-nos gaudir de la festa i dir a les futures obreres que gaudeixin de cada moment, perquè és tan fantàstic que sembla un somni: sempre acaba abans del que voldries. ■

Les obreres de Santa Cristina us convidem a participar als Premis Ses Obreres 2011 que enguany arriben a la quarta edició. Podeu trobar les bases per concursar al web de l'Obreria. Els guanyadors de l'anterior edició van ser:

1r Premi Cartells
Albert Vinyals

1r Premi Fotografia
Carles Costa

1r Premi Aparadors
Can Gallissà

La Confraria de Sant Elm

Agustí Blanch i Masferrer
Obrer Major

S'amorra amorra s'acosta de nou i això porta tots els lloretencs a arribar a sa platja de Santa Cristina acompanyant la santa en processó, uns per mar, altres per terra i altres, per motius diversos, només amb el pensament.

La nostra confraria, amb sant Elm al davant, patró i guia dels navegants i mariners, hem sentit sempre aquesta festa com a pròpia i hem participat en tots els seus actes, any rere any, com un membre més, cosa que ens agermana amb l'Obreria de Santa Cristina.

És per això, i com s'ha fet costum, aprofitant la invitació de l'Obreria, volem fer servir aquest espai per donar a conèixer als socis i amics notícies de les nostres principals actuacions en aquest darrer període.

Malauradament, aquest any no hem pogut navegar a altres indrets de la Mediterrània, tal com havíem fet darrerament, en busca de confraries similars a les nostres. També la crisi en aquest sentit ens ha afectat. Però sí que hem pogut portar a bon port, una vegada més, la celebració de la nostra diada, el 26 de juliol, juntament amb els futurs navegants de l'Escola de Vela del Nàutic, l'ofrena de la corona de lloret en memòria de la gent de mar que hi va perdre la vida.

així com a recinte per oferir exposicions, sala de conferències, concerts etc., sense oblidar el possible culte.

**Inauguració de la Capella dels Sants Metges restaurada
Exposició de fotografies de Joaquim Abril**

Darrerament, a petició dels organitzadors de la Fira dels Americanos els quals ens varen demanar la nostra col·laboració juntament amb els Modelistes Navals de Lloret, vàrem organitzar una exposició de vaixells d'aquesta època, la majoria construïts a la platja de Lloret o comandats per lloretencs.

Aquest acte, malauradament, va convertir-se en un acte d'homenatge pòstum al nostre soci, amic i col·laborador Xavier Macià i Andreu, traspasat quan havia preparat i seleccionat les seves maquetes.

Bona festa Major 2011. ■

Ofrena de la corona de lloret

Precisament per aquest motiu, en el tradicional sopar de novembre, vàrem voler distingir l'empresa Viatges Aquarama com a Entitat convidada per la seva col·laboració i, a la vegada, rendir un especial record a Josep Agustí, en "Pepito Juriola" per aquesta tradició amb ell començada.

El dia de la celebració de sant Elm, després de l'ofici, vàrem fer el relleu del vocal Joan Garriga i Kuijpers per Lluís Riera i Garriga, ja que per motius professionals havia demanat la dimissió.

També, en l'assemblea del mes de març, s'anunciaren les vacants reglamentàries per a l'acabament de mandat d'Agustí Blanch i Masferrer, obrer major, i Carme Macià i Vidal, tesorera.

Agustí Blanch va ser reelegit i Josep Puigvert i Barnés va substituir Carme Macià, ambdós per quatre anys, ja que aquesta era l'única candidatura presentada.

Relleu de Joan Garriga i Kuijpers

Carme Agustí rebent la distinció

El Llibre d'Honor de l'Obreria

Al butlletí de l'any passat, dedicàvem un record a Joan Sala Lloberas, que ens havia deixat el dia 15 de març. En aquesta secció del butlletí, de personatges que han deixat el seu testimoni al Llibre d'Honor de l'Obreria, volem reproduir la pàgina que dedicava a Santa Cristina l'any 1994, bellament il·lustrada amb un dibuix de les puntes de llevant, i unes paraules que demostren el seu amor cap a aquest espai i la nostra patrona. ■

Joan Sala Lloberas

els límits espirituals de l'home de mar lloretenc amb santa cristina en unes síncies de devoció. Prenent el frage del Diccionari Fabra "pontangua se la vida interior de l'ànima. Però per entrar en el món de la mar", se que s'hi un se sol dir "per un forat", sostint del santuari donen la volta pels darreres i, des de la balustrada que rodeja el llargantoni fu de santa cristina contemplen el panorama de la costa lloretenca fins la punta de "El Bullenc" i, la incertesa de la mar, a cops serena, però a vegades borrascosa, tèrbola, mbulosa esborrasada pels vents. Contempleu-la, mediteu i, veu que podreu entendre la devoció de mariners i pescadors per la santa màrtir.

De temps que se penden en la fosca dels segles la gent de mar m'ha sentit gran veneració. Quantes vegades he sigut invocada enmig de furioses grespes esbandits per l'aigua que atava del cel i uixins amb frot de salmastre.

Una nit festífera, una de les darreres de la mara vida de pescador vaig sentir uns mots emotius que sortien dels llavis d'un vell llop de mar rondinaire. Em feren enaiguar els ulls, maldaven per posar el motor en marxa i, se va engegar quan entrava el vent volant com a ferra. Dempus a poca estona pels baixers va clavar: "gracies i santa cristina que ens ets allargat un cap."

Per d'apunta paraules dedicades a santa cristina un fragmente el meu llibre: "La gent de mar a l'entorn" i la Costa de Lloret"

Llet 3 d'agost de 1994

Joan Sala Lloberas, pintor i escriptor lloretenc

Exvots de Santa Cristina

EL bergantí *Segundo Romano*

Agustí M. Vilà Galí

Un dels altres exvots de la nostra ermita de Santa Cristina és la del bergantí *Segundo Romano*, vaixell que si bé se n'ha escrit en altres ocasions, ens ha semblat oportú portar a aquest butlletí anual de l'Obreria de Santa Cristina algunes circumstàncies i fets que, certament, van donar nom al vaixell i a la seva dotació: ser l'última nau d'altura que va sortir de les nostres drassanes, salvar la dotació d'un vaixell en perill i el seu tribut final a la mar.

Bergantí *Segundo Romano*
(Col. M. Carme Macià Casals)

El *Segundo Romano* navegava, el dia 10 de juliol de 1887, en ple Atlàntic i quan es trobava a 35 graus 40 minuts N. de latitud i 5 graus O. de longitud del meridià de Cadis, el capità Josep Macià i Mataró, capità de la nau en aquell viatge, observa la situació escorçada d'una corbeta. El capità Macià, malgrat el mal estat de la mar, procura maniobrar per atansar-se el màxim possible a la nau per poder-la identificar. Es tractava d'un bastiment alemany, el qual arborava en el seu pal de messana dues banderes del codi internacional de senyals, la N i al dessota la D,

Exvot del bergantí *Segundo Romano*
a l'ermita de Santa Cristina

El bergantí *Segundo Romano*, un bastiment que sobrepassava les 200 tones d'arqueig, eixia d'estepa el dia 4 d'octubre de l'any 1869 de les drassanes del mestre d'aixa de Lloret de Mar Agustí Macià. Els seus armadors van ser Hijos de Taulina i Josep Carreras i Domènech que també en va ser el seu primer capità, mentre que el capità Josep Macià i Mataró en prendria el comandament uns anys més tard, a la vegada que l'any 1888 adquiriria els 2/3 de la seva propietat.

El capità Macià ja havia exercit la seva professió de navegant en la goleta de tres pals *Lloret de Mar*, vaixell de construcció americana que Macià va adquirir dels seus antics propietaris, que la van rescabalar després d'embarancar a les costes de Cayo Hueso.

Capità Josep Macià i Mataró

Bergantí *Segundo Romano*. El *Segundo Romano* salva la tripulació de la corbeta alemanya *Elize Metzler*
Col. Maria Carme Macià Casals

que significaven *em veig obligat a abandonar la nau*. El capità Macià respon immediatament hissant en el major del *Segundo Romano* les banderes corresponents a les lletres B N J, amb les quals el capità Macià demanava al capità de la nau alemanya que es posés en fatxa i anunciava, al mateix temps, que li enviava un bot.

Els mariners del *Segundo Romano* assoleixen recollir la tripulació completa del vaixell alemany que es tractava de la corbeta *Elize Metzler* la qual, al cap de pocs minuts d'estar la seva tripulació salva i estalvi a bord de la nau lloretenca, és engolida per les aigües de l'Atlàntic.

És molt possible que la destinació del *Segundo Romano* fos l'illa de Cuba perquè el dia 27 de febrer de l'any següent 1888, sortia del port de Santiago de Cuba rumb a Barcelona.

Quan en el viatge de tornada a Barcelona el *Segundo Romano* portava ja 42 singladures de la seva partida

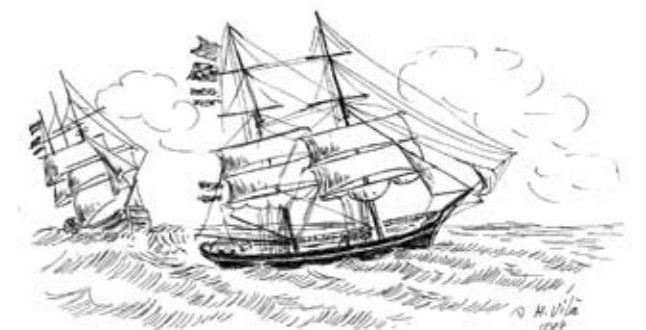

Una altra posició del salvament pel *Segundo Romano*
de la corbeta alemanya *Elize Metzler*

d'aquell port antillà, s'esdevenen fets que preocupen Lloret per la sort del nostre bergantí.

El dia 9 de març el creuer de la marina espanyola *Reina Regente* abandonava el port de Cadis per transportar a Tànger personal de l'ambaixada del Marroc, amb l'ordre de retornar immediatament a Cadis, però la sortida, per determinades raons, no esdevé fins ben entrat el dia 10. El creuer en la seva travessia de retorn és sorprès per un fort temporal que acaba amb el vaixell al fons de la mar.

Per les singladures navegades pel nostre bergantí, segons les dades dites, es degué trobar en mig de la tempesta i mai més se'n sabé res. La seva tripulació amb el seu capità Ramon Monteiro de Barcelona, que llavors la comandava, el pilot Pere Oliver del Masnou i tres tripulants de Lloret de Mar, dos de Blanes, tres de l'illa de Mallorca i un de Cadaqués descansaven segurament al fons de l'Estret de Gibraltar, tal vegada ben a prop de la dotació del *Reina Regente*. ■

Donacions rebudes per l'Obreria de Santa Cristina

Durant els darrers mesos s'han produït diferents donacions a l'Obreria per part de persones que, de forma espontània, han volgut cedir aquests objectes amb la voluntat que quedin de propietat de l'Obreria de Santa Cristina en el futur, pel seu manteniment i exposició. Passem a detallar cada cas.

Després de la mort de l'il·lustre lloretenc Angel Martínez de Laguardia, els seus fills Jordi, Antoni i Albert, han fet donació a l'Obreria d'una variada documentació relacionada amb Santa Cristina, entre la qual hi ha originals, fotocòpies, fotografies en paper i destaca un conjunt de 46 plaques de vidre amb negatius i positius fotogràfics. Cal ordenar i classificar aquests documents, i fer un tractament informàtic de les imatges que ja han estat escanejades per l'Arxiu Municipal, on s'han dipositat les plaques per a la seva millor conservació.

Al desembre de 2009 la Sra. Àngela Esqueu Valls, en nom del seu fill Daniel Planella Esqueu, va fer donació d'un quadre, obra del pintor Frederic Planella (avi del donant). Es tracta d'un oli sobre tela que representa un paisatge boscos, amb la peculiaritat que és pintat amb els dits com a eina. L'autor era professor de català als anys 30, en temps de la república, i es va significar per les seves pintures en aquesta tècnica tan específica.

També a finals de 2009 la Sra. Núria Surís Vilaró va fer donació a l'Obreria del vestit amb què va ballar el Ball de Plaça l'any 1949. El vestit, amb el seu consentiment, ha estat cedit a l'Ajuntament de Lloret, que va encarregar al Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa la seva restauració. Després de fer-li un maniquí a mida i una vitrina expressa, s'ha posat a exposició al públic formant

part dels objectes del Museu del Mar de Can Garriga, a la secció on s'explica als visitants les tradicions lloretenques del Ball de Plaça i de la festa de Santa Cristina. Lamentablement la Nuri no ha viscut per poder contemplar el seu vestit restaurat i exhibit. La vivència del Ball de Plaça ha estat un record important tota la seva vida, com ho demostra el seu zel en guardar aquest vestit que passa a ser patrimoni col·lectiu.

es guarda Sa Relíquia i la talla que surt en processó marítima cada 24 de juliol.

El 21 de febrer de 2010, durant l'Assemblea General anyal de l'Obreria, el soci Sebastià Ruscalleda i Gallart en nom de la família Ruscalleda-Àlvarez, va fer donació d'un magnífic quadre al pastel pintat per Juli Borrell Pla, representant l'arribada de les embarcacions de rem de la processó, a la platja de Santa Cristina. Al butlletí de l'any passat, es va publicar un detallat article d'en Sebastià, sobre aquesta valuosa donació.

A principis de 2009 el Museu Marítim de Barcelona ens tornava, esplèndidament restaurada, la maqueta del vaixell *Lince*, un dels sis vaixells que pengen a la nau central de l'ermita de Santa Cristina, i que varen ser donats com exvots durant els segles divuit i dinou. El soci i antic obrer Jordi Rocas i Palau, en la seva faceta de maquetista naval, va procedir a la construcció d'una rèplica d'aquest vaixell,

a escala natural del mateix. Després de moltes hores de treball, va acabar la seva obra amb un magnífic resultat, i en va fer donació a l'Obreria en la missa del dia de Santa Cristina

Al febrer de 2010 el Sr. Manel Boadas i Nualart va fer donació d'unes joies en nom de la família Boadas Bocanegra. Actualment són exposades a la vitrina principal del museu de l'Obreria, on

de 2010. El propòsit de la junta actual, és de substituir el vaixell original pel que ha fet en Jordi, i exposar l'antic en una vitrina on estigui en millors condicions de preservació, ara que s'hi ha fet una restauració molt completa.

També durant la mateixa festa de Santa Cristina es va rebre la donació d'un mural de ceràmica que representa el quadre que Sorolla va pintar des d'aquest indret. Es tracta d'una majòlica de dimensions totals 195x270 cm compost per 234 rajoles de 15x15 cm pintades a mà. L'autor de l'obra, i donant de la mateixa és el soci de l'Obreria Joan Bernat Montero, persona polifacètica que entre les seves múltiples habilitats té la de ceramista reconegut, i que fa anys ja va donar també una ceràmica de característiques

semblants reproduint el quadre de Llaverias sobre la processó. La nova majòlica va ser inaugurada la darrera Festa dels Perdons, col·locada al costat de la de Llaverias, en un lloc molt visible.

Al mateix acte de la missa de Santa Cristina, la Sra. Dolors Clupés va fer donació d'unes tovalles de fil bordades a mà, que va fer expressament per a l'altar de la nostra ermita.

El nostre soci Sr. Jordi Martínez ha fet donació de dos quadres que havien estat restaurats per la seva esposa, l'enyorada Francis Puig: un oli sobre fusta que anunciava els balls, probablement d'un antic casino, en el que figura en un extrem l'ermita de Santa Cristina, signat J.Arpi amb data de 1902; i un altre oli sobre fusta reproduint l'ermita, signat M.Mon.

El 24 de setembre de 2010, la Sra. Mercè Mañé, vídua de Manel Calonge Ribas, ha fet donació d'una magnífica maqueta d'un vaixell, la fragata *Bella Juana*, que havia estat propietat de l'armador barceloní Ramon Ribas, besavi del Sr. Calonge entre 1866 i 1873. La maqueta és obra del prestigiós maquetista lloretenc Xavier Macià, malauradament traspassat el passat mes de Juny, que la va construir per encàrrec del Sr. Calonge fa uns cinc anys, i té una eslora de 133 cm.

A principis d'aquest any 2011, la Sra. Joana Tresserras, casada amb Josep Fàbregas Freixas, ha donat uns tovalles de fil brodades a mà, per a l'altar nou de Santa Cristina. Les va bordar ella als seus anys d'escolarització al col·legi de les monges catalanes, i presenten uns elegants dissenys de motius religiosos.

Hem descrit doncs onze casos diferents, amb un denominador comú: persones que han fet la donació desinteressada d'un bé preuat, a favor de l'Obreria de Santa Cristina, demanant només que en faci una bona conservació, i amb l'idea que aquests objectes puguin ser contemplats pels lloretencs i visitants. Aquest fet ens omple de satisfacció com a lloretencs, doncs demostra que moltes persones tenen confiança en l'entitat, i ens esperona a treballar per aconseguir condicionar un espai dins les edificacions propietat de l'Obreria, per poder mostrar aquests objectes i molts d'altres que són zelosament guardats però que no poden ser exhibits actualment per manca d'un espai adequat amb aquesta finalitat.

Reiterem a tots els donants el reconeixement de l'Obreria pel seu gest, així com la promesa feta de la seva preservació i manteniment com a patrimoni cultural d'aquesta entitat, que vol dir de tots els lloretencs.

La fragata Voladora o Bella Juana

El vaixell original va ser construït als Estats Units l'any 1851 i botat amb el nom de *Wild Pigeon* ("Colom Silvestre"), i va ser un dels *clippers* que va aconseguir més velocitat a la seva època, la de la febre de l'or a Amèrica, quan hi havia una gran pressa per arribar a la costa Oest des de Nova York i, per fer-ho, les persones i mercaderies s'embarcaven en aquests vaixells passant l'Atlàntic fins el Cap d'Hornos, i remuntant tota l'Amèrica del Sud pel Pacífic fins a San Francisco en un recorregut d'uns quatre mesos. Quan el vaixell va ser adquirit pel Sr. Ribas va fer moltes travessies de Barcelona a l'Havana portant principalment botes de vi, arròs, fruita en almívar, i alguna vegada també escombres de bruc fetes a Lloret, com narra l'Agustí Mª Vilà a la revista *Sesmond* de l'Arxiu Municipal (núm. 9 del febrer 2010). A Nova Orleans carregava cotó amb què feia la tornada cap a Barcelona. El nebot dels Srs. Calonge-Mañé, Joan Josep Garriga Calonge, ha escrit un assaig molt interessant sobre la dilatada vida d'aquesta embarcació (va navegar durant 41 anys) amb tot tipus de detalls sobre les seves travessies i anècdotes, que també ens ha cedit i l'Obreria posa a disposició de qui tingui interès en llegir. ■

Visita de l'Obreria a Ravensburg (Alemanya)

Salvador Palaudermàs
Obreria de Santa Cristina

El cap de setmana del 16 al 19 de juliol, una expedició formada per 28 persones hem visitat la població alemanya de Ravensburg, al land de Baden-Württemberg, ben a prop de Munich i del llac Constanza al punt que separa els estats de Suïssa, Àustria i Alemanya.

El motiu del viatge va ser la *Christinafest* o trobada internacional d'organitzacions que tenim com a patrona comuna a Santa Cristina, promoguda per l'entitat que vetlla per la capella de Santa Cristina a Ravensburg, amb el Sr. Hermann Schoch al capdavant, que va portar a terme una admirable tasca d'organització de tots els actes i del seu seguiment, vetllant per tots nosaltres amb l'ajut del Sr. Hans Hiller i els seus col·laboradors.

Des del moment de l'arribada a l'aeroport, ens vàrem sentir acollits amb les màximes atencions per part dels amfitrions, posant-nos a la nostra disposició una parella d'interprets, en Michel i l'Ana, que ens van acompanyar durant tota l'estada facilitant la comunicació, sempre complicada quan existeix la barrera de l'idioma.

La ciutat de Ravensburg va ser una veritable descoberta, atès que ignoràvem totalment les seves característiques. D'origen medieval amb restes de la muralla que l'envoltava, sobreviuen deu torres de defensa o vigilància d'aquelles muralles, integrades en una zona de vianants espectacular, amb la netedat i detalls al centre urbà pròpies de les ciutats d'aquesta zona del centre d'Europa, amb

trets característics de les poblacions de la propera Suïssa. Al seu Ajuntament (una mostra dels oficis i artesans que històricament han tingut) vàrem ser rebuts oficialment per un tinent d'alcalde en un acte amb intervencions dels diferents grups de la trobada.

Es varen celebrar diferents àpats amb música i cants, i l'acte central va ser al matí del diumenge. A la missa vàrem demanar al prelat oficiant Rudolf Hagmann un record al moment de la pregària per les difuntes Francis Puig i Nuri Surís. Finalitzada la missa es celebrà una processó a través d'un paisatge rural, en què els balladors del Ball de Plaça varen fer de portadors de la imatge alemanya de Santa Cristina sobre un baiard, com la portem aquí. Acabada la processó, les quatre obreres que ens varen acompanyar: Roser Ribas Cano, Cristina Lloveras Ferrer, Mireia Tormo Penella i Laura Baltrons Fàbregas, varen ballar el Ball de Plaça amb en Jordi Serra Agustí, Àlex Margelí Volelp, Àlex Lamelas Martínez i Víctor Martínez Colls. El ball, amb música enregistrada en CD i sobre el tartà d'una pista esportiva, va sorprendre i agradà als amfitrions i visitants, que aplaudiren intensament el trencament de les almoratxes, després d'haver-los repartit un full informatiu en

alemany amb un breu resum del ball, història i llegenda. Els actes varen finalitzar amb un concert a la capella, amb soprano, acordions, oboè i percussió.

Una anècdota que no volem passar per alt, va ser el cant dels goigs de Santa Cristina, dels que la major part del grup no dominem amb seguretat la seva interpretació. Atès que durant la cerimònia religiosa els alemanys varen cantar el seu himne a Santa Cristina, com ho varen fer els francesos de Cuers; ens vàrem decidir a intentar-ho, comptant amb la col·laboració de la Marabadesa Anna Blasco, membre del Cor Alba de Prima i bona coneixedora dels mateixos. En Joan Domènech havia tingut l'encert de

portar unes fotocòpies dels goigs, que varen permetre que fossin entonats pel grup. La nostra sorpresa va ser comprovar que els músics que seguien la cerimònia religiosa, disposaven de les partitures dels goigs de Santa Cristina de Lloret... i els havien assajat, interpretant-los perfectament. Va ser un detall inesperat que demostra la cura amb què varen preparar la nostra visita, i vàrem concloure que havíem estat afortunats en sortir a cantar-los, doncs de no haver-ho fet, no hauríem correspost a l'esforç dels alemanys que s'havien preparat per a aquest acte.

El dilluns, dia de la tornada, vàrem fer una visita turística a la veïna població de Meersburg, a la riba del llac Constanza, que ens deixà molt bon regust a tot el grup, que tornàvem a Lloret amb la satisfacció d'haver viscut una experiència positiva i que ha obert una bona relació amb una nova població, aquesta vegada a terres alemanyes, amb el vincle comú de la nostra patrona, Santa Cristina. Esperem poder retrobar els nous amics alemanys, aquesta vegada al nostre territori, per intentar correspondre a totes les seves atencions. ■

30 anys de la Principal d'Olot als Perdots

Jordi Rocas

Aquest 2011 s'ha esdevingut el 30è aniversari que la part musical de cobla a la festa dels Perdots corre a càrrec de la Principal d'Olot. És per això que l'Obreria els va dedicar una placa de record d'aquest esdeveniment. Les Obreres d'enguany i l'Obrer Major els hi feren entrega durant la ballada de sardanes de la tarda.

Les cobles de sardanes són elements vius amb constants moviments de persones i programes en llur tarannà. Per tant, del 1981 ençà, la cobla ha tingut un munt de canvis, encara que no ha sigut així en la filosofia del conjunt pel que fa al tracte de representació, d'aquí aquesta llarga estada a Lloret per la festa dels Perdots. La bona entesa dels elements responsables de la formació, encarnat bàsicament en dos persones durant aquests trenta anys, l'Emili Pallàs i en Josep Navarro, ha sigut la clau per aquesta llarga estada, juntament amb el nivell musical que any rere any ha mantingut la cobla, que l'han fet un element més de la festa d'hivern a Santa Cristina.

La Principal d'Olot va començar com La Principal Olotina el 1893, fundada per Pere Forga i Patllarí Prats. La temporada 1935/36 la cobla adopta el nom actual de Principal d'Olot. L'any 1981, quan inicia la singladura a la festa lloretenca, la cobla estava molt ben consolidada, i aquells dies, com en els primers temps de la mateixa, gaudia del crèdit d'una formació amb un servei molt complert, ja que durant anys a banda de tocar sardanes, oferia un ampli repertori de ballables, música religiosa, concerts i serenates. La cobla no obstant en aquests llargs cent anys, ha tingut temps de bonança i d'altres de difícils que inclús varen posar en perill la continuïtat del conjunt. Tal vegada el darrer tràngol greu en què es veié embolicada va ser l'any 2000, quan passà per un moment molt delicat. Un músic de la mateixa, intèrpret de trompeta, sense anunciar res a ningú va registrar el nom de la Cobla. Es va muntar un bon enrenou, perquè el conjunt no podia usar oficialment el nom de la Principal d'Olot i hagué de canviar aquest fent servir la denominació de La Nova Olot. Després de complicades i llargues negociacions, el desembre del 2001, la situació es va normalitzar, recuperant la denominació original.

En els temps de la creació de la cobla, per situar-ho dins la història sardanista, el País vivia la implementació de la sardana llarga sorgida de Pep Ventura la cobla, i en Miquel Pardas la coreografia, amb la conseqüent progressiva desaparició del contrapàs i sardanes curtes que havien sigut la base dels balls populars a les places dels nostres pobles en dies de festa fins aquell moment, i que anaven deixant pas a la nova sardana convisquent durant un temps ambdós estils.

La formació s'anà consolidant i amb el pas dels anys, trenà molts vincles sobretot amb la Garrotxa i Olot, que varen ampliar a les comarques i pobles propers, entre ells la nostra Vila. Aquests vincles han perdurat al llarg dels anys i els perduren encara, ja que la cobla ha procurat sempre complaure i servir a tots els pobles i entitats que li han fet confiança, tant pel que fa als temps que es dedicà a cobla-orquestra, com quan d'uns anys ençà s'ha dedicat exclusivament a la feina de cobla

N'han sigut instrumentistes il·lustres, entre d'altres però destacats per llur recorregut anterior o posterior del pas per la cobla, Ramon Serrat, compositor de marcat renom, Pere Rabasseda, flabiolaire potent, actualment als rengles de la Principal de la Bisbal, Marcel Sabaté, flabiol de gran calat, compositor, director d'orquestra i professor

a l'ESMUC, Pere Moner, flabiolaire i "alma mater" durant anys de la mítica Cobla Barcelona, Francesc Galindo, tible en diverses formacions de primera línia durant anys, Pitu Estañol, intèrpret de trompeta durant anys a l'Amoga de Vidreres, Narcís Baulida, fiscornaire en formacions com la Selvatana, Amoga i d'altres.

Així mateix hi trobem "bolos" de músics il·lustres com ara Albert Vergés, Adrià Bauzó a la tenora, Josep Riumalló, Jordi Estartús al fiscorn, Ramon Coll al tible, Agustí Pedrico, Jordi Bonaventura al contrabaix, Salvador Coll al flabiol, entre els més coneguts. Un senyal evident de bona salut musical d'una cobla ha sigut sempre la presència als seus rengles de músics compositors. Entre ells cal destacar a la cobla olotina compositors com Jesús Bosch, Marià

Espígol, Joan Güell, Josep Massó, Esteve Molas, Ramon Serrat, Antoni Rabasseda, Marcel Sabater, Agustí Pedrico... i actualment hi trobem en Josep Navarro. Tots ells han donat a la cobla, al llarg del temps, un plus més de qualitat musical que qualsevol cobla ha de saber buscar. Aquest fet, tal vegada més valorat en temps passats, encara avui té importància.

El 1998, la cobla celebra amb un munt d'activitats la commemoració del centenari de la seva fundació, duent a terme la gravació d'un cd, varis concerts, Josep Murlà els escriu una esplèndida biografia a la col·lecció MOS, reben de la Generalitat la Creu de Sant Jordi... A nivell de poblacions reben un munt de reconeixements (entre ells el de l'Obreria de Santa Cristina que en la festa dels Perdots els fa entrega d'una almorratxa), anada a Montserrat amb assistència a la missa conventual, audició a les places del monestir i ofrena al mur de Pep Ventura al camí dels degotalls, pregó a càrrec de Joan Domènech, rebuda del Premi a la Continuïtat el dia de la sardana al palau de la Generalitat, exposició del centenari a la sala La carbonera d'Olot, missa en record dels instrumentistes i amics absents de la cobla, així com estrena de sardanes d'en Francesc Camps, Pere Fontàs, Albert Prat, Martirià Font, Xavier Forcada i Josep Navarro, dedicades al centenari. Tots aquests esdeveniments i molts d'altres que varen quedar subscrits a l'àmbit local, comportaren un gran any per la cobla, i un impuls cap al futur tal com descriuria en Joan Vidal i Gayolà en el pròleg de la biografia, "La Principal d'Olot ha traspasat el llindar de la història, forma part del paisatge íntim dels olotins d'aquest segle i mereix tenir garantida la continuïtat, almenys per cent anys més".

La Principal d'Olot és una de les poques cobles que han aconseguit la fita d'aquest cicle de vida centenària, i tal com s'ha exposat no ha sigut un camí fàcil. S'ha sobreposat sempre a les adversitats i ha sapigut tornar a trobar el to necessari per recuperar la solvència que sempre han mantingut. Esperem i celebrem que els lloretencs a través d'aquests 30 anys d'actuació ininterrompuda a la festa dels Perdots haver contribuït a l'èxit de la cobla olotina. ■

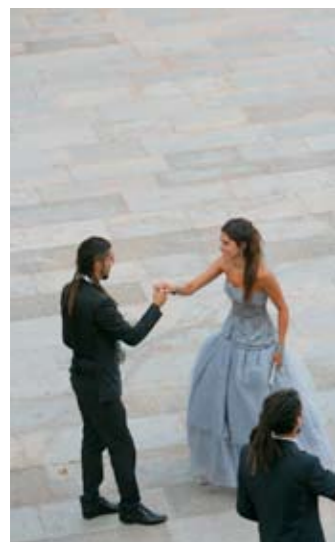
Festa dels Perdons

Festa Major, Processó

Festa Major, Ball de Plaça

actuacions a la finca

Inversions i millores 2010-2011

Barrera automàtica baixada platja

Rètol informatiu sobre l'Obreria

Mural ceràmic donat per Joan Bernat

Nou apuntament del pi gros

Poda i manteniment arbres

Concerts d'estiu 2011

Música a Santa Cristina

Divendres 5 d'agost
22:30 hores

**QUICO EL CÉLIO,
EL NOI I EL MUT
DE FERREIES**

En presenten el seu
espectacle *OCO!*

Preu entrada 15 €

Plaça del pi

Divendres 12 d'agost
22:30 hores

**ORQUESTRA
DE CAMBRA
DE L'EMPORDÀ**

De Mozart a Beatles

Preu entrada 15 €

Plaça del pi

Divendres 19 d'agost
22:30 hores

QVIXOTE QUARTET

Daniel Cubero Monclús, violí
María Sanz Ablanedo, violí
Mariona Oliu Nieto, viola
Amat Santacana Gómez, violoncel

Interpretaran obres

d'Arriaga i Mendelssohn.

Preu entrada 15 € (Venda d'entrades:

Antic Sindicat, Departament de Cultura, planta 1a)

Interior Ermita de Santa Cristina

CONFITERIA I PASTISSERIA

HOTELES GARBÍ

C/Carventes, 16 1r - 17310 Lloret de Mar
872.388.308 - soliguer@coop.cat

JOIERIA · RELLOTGERIA

Joan Bernat

CASA FUNDADA EN 1845

Propaganda

Moda dona

C/da Vila 15 (Lloret de Mar)

calçats
fàbregas

des del 1893

Caixa Penedès
Obra Social

Ewautos, S.A.

Lloret-Olot

Organitza:

Col·labora:

